

ประกาศโรงพยาบาลวังเจ้า

เรื่อง ยื่นของเสนอราคางานเหมาประกอบอาหารผู้ป่วยของในโรงพยาบาลวังเจ้า ปี ๒๕๖๔

ด้วยโรงพยาบาลวังเจ้า ยำนาวังเจ้า จังหวัดทาก มีความประสงค์จะทำการจ้างเหมาประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาลวังเจ้า ปี ๒๕๖๔ รายละเอียดการจ้างเหมาประกอบอาหารผู้ป่วยมีดังนี้

- การพิจารณาผลการเสนอราคา

คณะกรรมการพิจารณาเปิดของเสนอราคางานพิจารณาราคาทุกรายการที่เสนอขึ้นของ โดยพิจารณาคุณสมบัติเป็นอันดับแรกและถ้าผ่านคุณสมบัติจะพิจารณาราคาที่เสนอมาเป็นลำดับต่อไป โดยคณะกรรมการพิจารณาโดยยึดตามระเบียบการพัสดุของราชการมาใช้โดยอนุโลมคือพิจารณาให้ราคามาตรฐานที่สุดเป็นสำคัญ โดยยึดผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาเปิดของประมูล ถือเป็นที่สุด ผู้เสนอราคางานเรียกหรือฟ้องร้องได้ ไม่ได้ทั้งสิ้น

- การรับแบบฟอร์ม/การยื่นของ/การเปิดของประมูลราคาขายอาหาร

๑. รับเอกสารเสนอราคาในวันที่ ๘ - ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. ในเวลาทำการ ณ ห้องบริหารของโรงพยาบาล (เว้นวันหยุดราชการ)

๒. ยื่นใบเสนอราคาในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. พิจารณาและประกาศผลผู้ชนะ การเสนอราคา วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ บอร์ดประชาสัมพันธ์โรงพยาบาลวังเจ้า ภายในเวลา ๑๕.๐๐ น.

๓. ของเสนอราคางานผู้ยื่นของเสนอราคางาน ต้องยื่นรายการที่ต้องการจะเสนอพร้อมจ่าหน้าของเรียนประisan คณะกรรมการเปิดของเสนอราคางานเหมาประกอบอาหารผู้ป่วยของในโรงพยาบาล

๔. ของเสนอราคางานภายในบรรจุใบเสนอราคางานต่อเดือน เป็นตัวเลขและอักษรชัดเจน จำนวน ๑ ฉบับ ของเอกสารประกอบ ภายในบรรจุดังนี้

- รูปถ่ายขนาด ๑ x ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๒ รูป
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมรับรองสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ
- สำเนาทะเบียนบ้านพร้อมรับรองสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ
- หนังรับรองประสบการณ์ปัจจุบันอย่างน้อย ๑ ปี

๕. การรับของ/การมอบของเสนอราคางาน/การรายงานผลการพิจารณาพร้อมประกาศผู้ได้รับการพิจารณาให้ดำเนินตามระเบียบพัสดุของราชการโดยอนุโลม

ก. ความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

๑. ผู้รับจ้างและผู้ประกอบอาหาร

- ๑.๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาผู้ประกอบอาหารประจำวันอย่างน้อยวันละ ๒ คน โดยผู้รับจ้างจะต้องมีประสบการณ์การปรุงประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาลมาแล้วอย่างน้อย ๑ ปี โดยการปฏิบัติงานจะมีนักโภชนาการเป็นผู้ควบคุม กำกับ คุณภาพสุขาภิบาลอาหารและมาตรฐานอาหารปลอดภัย สถานที่ปฏิบัติงานอยู่ที่อาคารโภชนาการ โรงพยาบาลวังเจ้า
- ๑.๒ ผู้รับจ้างและผู้ประกอบอาหารจะต้องปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหาร มาตรฐานการจัดบริการอาหาร และมาตรฐานอาหารปลอดภัยสำหรับผู้ป่วย (รายละเอียดดังแสดง ผนวก ๑ และ ๒)
- ๑.๓ เวลาปฏิบัติงาน เริ่มตั้งแต่ ๐๖.๐๐ – ๑๗.๓๐ น. ทุกวัน โดยผู้ประกอบอาหารจะต้องปฏิบัติงานในอาคารโภชนาการตามเวลาที่กำหนดข้างต้น
- ๑.๔ ระยะเวลาปฏิบัติงาน เป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับตั้งแต่วันเริ่มสัญญา
- ๑.๕ กรณีล่าป่วย/ลาภิจ ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบจัดหาผู้ปฏิบัติงานมาทดแทน และต้องแจ้งให้นักโภชนาการทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ วัน ด้วยเอกสารการลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้
- ๑.๖ กรณีการขาดงาน หากขาดงานโดยไม่ได้รับอนุญาตและทำให้ส่วนราชการเสียหาย ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบจัดหาผู้ปฏิบัติงานมาทดแทน ทั้งนี้หากผู้รับจ้างไม่สามารถรับผิดชอบงานตามเงื่อนไขข้างต้นได้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิยกเลิกสัญญาจ้าง

๒. กระบวนการจัดบริการอาหารผู้ป่วย

- ๒.๑ จัดหาและซื้อวัสดุบริโภคทั้งหมด โดยตรวจรับวัตถุดิบร่วมกับนักโภชนาการ ล้างทำความสะอาดวัตถุดิบทั้งน้ำเงินฝ่านาน ๒ นาที หรือ ผสมน้ำส้มสายชู หรือ ผสมผงฟู ในอัตราส่วนที่ถูกต้อง และนำวัตถุดิบที่สะอาดและแห้งแล้ว เก็บเข้าตู้เย็นอย่างถูกวิธี หรือเตรียมปูรุงต่อไป (รายละเอียด ดังแสดง ผนวก ๑)
- ๒.๒ หั่นเตรียมวัตถุดิบ และนำเก็บเข้าตู้เย็นอย่างถูกวิธี หรือเตรียมปูรุงต่อไป (รายละเอียด ดังแสดง ผนวก ๑)
- ๒.๓ ปรุงประกอบอาหารผู้ป่วย รวมถึงอาหารปั่นทางสายยาง ตามหลักสุขาภิบาลอาหารและ มาตรฐานอาหารปลอดภัย (รายละเอียด ดังแสดงผนวก ๑)
- ๒.๔ จัดตั้งอาหารตามคำสั่งแพทย์ โดยใส่ในภาชนะสะอาด ปิดฝาภาชนะให้เรียบร้อย พร้อมติดป้ายอาหารของผู้ป่วย และนำอาหารใส่รีถีนเข็น ทำความสะอาดรถเข็นก่อนใส่อาหารสะอาด และปิดตู้รถเข็นให้สนิท (รายละเอียด ดังแสดงผนวก ๒)
- ๒.๕ เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับจ่ายอาหาร และเตรียมใบรายการอาหารของผู้ป่วยแต่ละเมื้อไว้ในรถเข็น ก่อนนำอาหารไปจ่ายที่หอผู้ป่วย
- ๒.๖ จ่ายอาหารให้ผู้ป่วยแต่ละคนด้วยการขนาดขึ้นให้ผู้ป่วยตอบรับ ทุกเมื้อ-ทุกคน เพื่อเป็นการทวนสอบว่าผู้จ่ายอาหารได้จ่ายอาหารถูกต้อง/ห้อง ถูกโproc กายได้การตรวจสอบ/ควบคุม โดยเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วย หากพบปัญหาให้แจ้งเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยทราบทันที
- ๒.๗ นำภาชนะที่ผู้ป่วยทานเสร็จแล้วมาล้างทำความสะอาดตามขั้นตอนที่ถูกต้อง และนำภาชนะไปตากที่ชั้นตากภาชนะจนแห้ง และนำเก็บเข้ามาไว้ในห้องเก็บของสะอาด (รายละเอียด ดังแสดง ผนวก ๑)
- ๒.๘ การซ่าเชื้อกำนัล อุปกรณ์และเศษอาหารจากผู้ป่วย เมื่อเก็บภาชนะอุปกรณ์จากผู้ป่วยแล้ว ให้ทิ้งเศษอาหารรวมลงในภาชนะที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ แล้วล้างภาชนะอุปกรณ์ตามขั้นตอน สำหรับเศษ

อาหารที่เหลือและภาชนะที่ล้างครบทั้งตอนแล้ว จะต้องนำไปต้มจนเดือด อุณหภูมิ ๑๐๐ องศา เชลเซียส นาน ๒ นาที เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงนำเศษอาหารที่ต้มแล้วไปทิ้งในบ่อขยะอินทรีย์ ของโรงพยาบาล (รายละเอียด ดังแสดงผนวก ๑)

- ๒.๙ ตักไขมันในถังดักไขมันวันละ ๑ ครั้ง ถ้าเป็นไปได้ แต่หากวันนั้นมีปริมาณไขมันเต็มถัง ต้องตักไขมัน ออกภายในวันนั้น เพื่อป้องกันกลิ่นไม่พึงประสงค์ตกค้าง
- ๒.๑๐ ทำความสะอาดครุภัณฑ์ พื้นที่ปฏิบัติงาน ทุกวัน ได้แก่ ชั้นผ้าสกปรก กวาดและถูพื้นห้อง เช็ดทำความสะอาดคราบบนครุภัณฑ์และม่านริ้วพลาสติก เป็นต้น โดยผ้าเช็ดถูต่าง ๆ ไม่ควรใช้ ประปนกัน ควรแยกผ้าที่ใช้ในการเช็ดถูในบริเวณต่าง ๆ ออกจากกัน (รายละเอียด ดังแสดงผนวก ๑)
- ๒.๑๑ ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องครัวต่าง ๆ หลังปรุงประกอบอาหารเสร็จ ทุกเมื่อของทุกวัน และ นำไปตากจนแห้ง และนำเก็บเข้ามาไว้ในห้องเก็บของสะอาด
- ๒.๑๒ เช็ดทำความสะอาดเติ็นก่อนและหลังจ่ายอาหารผู้ป่วย โดยล้างรถเข็น ทุกช่วงเย็นของทุกวัน และ เช็ดให้แห้งด้วยผ้าสะอาด
- ๒.๑๓ ทำความสะอาดพัดลม พัดลมดูดอากาศ พื้นอาคาร กระจก หน้าต่าง เพดาน ผนัง กระเบื้อง มุ้งลวด ม่านริ้วพลาสติก และบริเวณภายนอกอาคาร สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- ๒.๑๔ ปิดประตูทุกครั้งหลังใช้งานและก่อนกลับบ้าน ไม่ร่าจะเป็นห้องได้ก็ตาม หากกลับบ้านลืมปิดประตูทุก ครั้ง
- ๒.๑๕ ตรวจสอบระบบแก๊สหุงต้มทุกครั้งหลังใช้งาน และก่อนกลับบ้าน
- ๒.๑๖ อุปกรณ์เครื่องครัว ภาชนะ ครุภัณฑ์ประกอบอาหาร และพัสดุต่าง ๆ ที่โรงพยาบาลล้วงเจ้าเป็นผู้ จัดเตรียมไว้ให้ ผู้รับจ้างจะต้องรักษาความสะอาดและไม่ทำให้เสียหายจากความประมาท หรือไม่ดูแล รักษาอย่างต่อเนื่องระหว่างการใช้งาน หากเกิดความเสียหายจากเหตุข้างต้น ผู้รับจ้างต้อง ดำเนินการทุกประการตามที่จำเป็นเพื่อทำให้พัสดุกลับคืนสภาพที่ใช้งานได้ดังเดิมโดยเร็วที่สุด และใน กรณีที่ไม่อาจดำเนินการให้พัสดุคืนสู่สภาพที่ใช้งานได้ดังเดิม หรือในกรณีที่พัสดุสูญหาย ผู้รับจ้างต้อง นำพัสดุที่มีคุณภาพและความสามารถใช้งานไม่ต่ำกว่าพัสดุเดิม (ดังผนวก ๕) มาทดแทนให้แก่ผู้รับจ้าง แทนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้รับจ้างได้รับแจ้งจากผู้รับจ้างหรือผู้รับจ้างทราบด้วยตนเอง โดยพัสดุที่ นำมาทดแทนพัสดุเดิมตามเงื่อนไขนี้ ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น ยกเว้นแต่พัสดุนั้น ๆ เสื่อมสภาพตามกาลเวลา ผู้รับจ้างจะเป็นผู้จัดซื้อมาทดแทนให้
- ๒.๑๗ ดำเนินการตามมาตรการลดการใช้พลาสติกและช่วยกันรักษ์โลกของโรงพยาบาลล้วงเจ้า เช่น ประหยัด การใช้ไฟฟ้า น้ำประปา แก๊สหุงต้ม หรือสาธารณูปโภคอื่น ๆ ลดการใช้โฟม/พลาสติก เป็นต้น
- ๒.๑๘ การปฏิบัติงานที่ร่วมมือกันให้งานเสร็จไปได้ด้วยดี คือ “ผู้ป่วยได้อาหารครบ ๓ มื้อ ที่สะอาด ปลอดภัย ถูกคน ถูกโรค และแม่รัวได้รับความสะดวกตามบริบท”
- ๒.๑๙ เมื่อมีปัญหาหรือพบข้อบกพร่องจากการทำงานหรือระหว่างปฏิบัติงาน ควรแจ้งให้นักโภชนาการทราบ ทันที เช่น แก๊สหมด ห้องรับน้ำอุดตัน ไฟไหม้ ฯลฯ

หมายเหตุ

ข้อ ก. ที่แสดงข้างต้น ต้องปฏิบัติตามตามหลักสุขภาวะอาหาร และมาตรฐานอาหารปลอดภัย (รายละเอียด ดังแสดงผนวก ๑)

ช. มาตรฐานโภชนาบริการ โรงพยาบาลลวังเจ้า

๑. การบริการอาหารแก่ผู้ป่วยสามัญและผู้ป่วยท้องพิเศษ

มื้ออาหาร	ประเภทการบริการผู้ป่วย	
	สามัญ	พิเศษ
เช้า	ข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุ้ย หรืออาหารประเภทเดียวกัน	บริการเหมือนสามัญ
เที่ยง	อาหารจานเดียว + น้ำซุป + ผลไม้/ของว่าง (ตามความเหมาะสมสมกับโรค)	บริการเหมือนสามัญ โดยเพิ่มน้ำ/ขนน ๑ ชิ้น + อาหารว่างช่วงบ่าย (ตามความเหมาะสมสมกับโรค)
เย็น	ข้าวสวย/ข้าวต้ม + กับข้าว ๒ อย่าง	บริการเหมือนสามัญ

หมายเหตุ

- ผู้ป่วยท้องพิเศษจะใช้ภาชนะต่างจากผู้ป่วยสามัญ
- รายการอาหารหมุนเวียน ๑ สัปดาห์ (รายละเอียดดังแสดง ผนวก ๓)
- จัดบริการอาหารแบบโซเดียมต่ำทุกประเภท (ปริมาณโซเดียมในอาหาร ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิกรัม) ยกเว้น คำสั่งแพทย์เพิ่มปริมาณโซเดียมในอาหารของผู้ป่วยรายนี้
- อาหารเฉพาะโรค จัดบริการและควบคุมโดยนักโภชนาการ (รายละเอียดดังแสดง ผนวก ๓)
- อาหารอ่อนจัดบริการเป็นข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุ้ย หรือข้าวต้ม + กับข้าว ๒ อย่าง หรืออาหารประเภทเดียวกัน
- อาหารเหลวข้น จัดบริการเป็นนมถั่วเหลือง หวานน้อย เป็นหลัก ประมาณ มื้อละ ๒-๓ กล่อง (อ้างอิงจาก ปริมาตรนนภกกล่อง ๒๓๐ มล.)
- อาหารเหลวใส จัดบริการเป็นน้ำข้าว เป็นหลัก ทั้งน้ำอาจเติมน้ำตาลทรายหรือน้ำมันถั่วเหลืองเพิ่ม ไม่เกิน อย่างละ ๑๕ ข้อน้ำ/วัน แต่อย่างไรก็ตามขึ้นอยู่กับคำสั่งแพทย์
- อาหารปั่นทางสายยาง สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคบางราย (กรณีผู้ป่วย)
- กรณีมีผู้ป่วยต่างศาสนា อาหารธรรมชาติ-อ่อน จะจัดบริการข้าวสวย/ข้าวต้ม + เมนูไข่ เป็นหลัก
- อาจมีการปรับเปลี่ยนรายการอาหารของมื้อตามความเหมาะสมจากการประเมินของนักโภชนาการ โดยราคาต่อมื้อไม่เกิน ๓๕ บาท (ไม่รวมอาหารปั่นทางสายยาง)

๒. การรับ-ส่งอาหาร

เวลา/มื้อ	เช้า	เที่ยง	เย็น
๒.๑ รับยอด-รายการอาหาร	๐๖.๐๐ น.	๑๐.๐๐ น.	๑๔.๐๐ น.
๒.๒ เปเลี่ยนยอดอาหาร-เปลี่ยน รายการอาหาร	๐๖.๓๐ น.	๑๐.๓๐ น.	๑๔.๓๐ .
๒.๓ เพิ่มยอดอาหาร	เพิ่มยอดอาหารได้ ไม่เกิน ๑๖.๐๐ น. ของวัน		
๒.๔ จ่ายอาหาร	๐๗.๓๐ น.	๑๑.๓๐ น.	๑๕.๓๐ น.
๒.๕ เก็บภาชนะ	๐๘.๓๐ น.	๑๓.๐๐ น.	๑๖.๓๐ น.

หมายเหตุ

- ข้อ ๒.๒ ข้อความ “เปลี่ยนยอดอาหาร” หมายถึง ยอดผู้ป่วยที่ Discharge/Refer/ยกเลิก จากยอดเดิมที่แจ้ง และข้อความ “เปลี่ยนรายการอาหาร” หมายถึง เปลี่ยนประเภท/ชนิด/เมนู/ส่วนผสม
- ข้อ ๒.๓ กรณีเพิ่มยอดอาหาร “ก่อนเวลาจ่ายอาหารมื้อนั้น ๆ ๑๕ นาที” หรือ “เพิ่มยอดอาหารหลังเวลาจ่ายอาหาร” หรือ “เพิ่มยอดอาหารกะทันหัน” ทางงานโภชนาการจะจัดบริการอาหารธรรมด้า ด้วยเมนูไข่เป็นหลัก หรือสำหรับอาหารยุ่น จะจัดบริการเป็นข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุยช่ายอาหารประเภทเดียวกัน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการบริการอาหาร ยกเว้นกรณีเพิ่มยอดอาหารเป็นจำนวนมากหรือทางห้องผู้ป่วยแจ้งเพิ่มยอดอาหารกะทันหันพร้อมความต้องการอาหารให้ผู้ป่วยอย่างเร่งด่วน อาจส่งผลให้ผู้ป่วยรายใหม่ไม่ได้รับอาหารตรงตามเวลาการจ่ายอาหารที่กำหนดไว้ข้างต้น
- ข้อ ๒.๔ เมื่อลังกำหนดเวลาเก็บภาชนะ แต่ผู้ป่วยยังไม่ได้รับประทานหรือยังรับประทานอาหารไม่เสร็จ ทางห้องผู้ป่วยจะรับผิดชอบดูแลการจัดการเศษอาหารและภาชนะด้วยตนเอง โดยนำเศษอาหารและภาชนะที่ใช้แล้วมาทิ้งและเก็บใส่ภาชนะที่ปิดมิดชิดที่งานโภชนาการจัดเตรียมมาขนาดและสถานที่ไว้ให้

ค. ค่าใช้จ่ายระหว่างประกอบอาหารผู้ป่วย

รายการ/ผู้รับผิดชอบ	โรงพยาบาลวังเจ้า	ผู้รับจ้าง
๑. ค่าน้ำ-ค่าไฟ	✓	
๒. ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ครัวต่าง ๆ	✓	
๓. ภาชนะที่ใช้บริการอาหารผู้ป่วย	✓	
๔. ภาชนะใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง (ภาชนะแยกโรค)		✓
๕. วัสดุบริโภค		✓
๖. ค่าแก๊สหุงต้ม		✓
๗. ค่าจ้างแรงงาน		✓
๘. ค่าตรวจสุขภาพประจำปีของผู้ประกอบอาหาร		✓
๙. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น เครื่องแต่งกายผู้ประกอบอาหาร, อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เป็นต้น		✓

หมายเหตุ

- ข้อ ๔. หากสถานการณ์การระบาดโรคโควิดไวรัส ๒๐๑๙ ทำให้แนวโน้มของจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น ทางโรงพยาบาลวังเจ้าจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายของภาชนะใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง (ภาชนะแยกโรค) เมื่อจำนวนผู้ป่วยในที่วินิจฉัยว่าเป็นโรคโควิดไวรัส ๒๐๑๙ และรักษาตัวในโรงพยาบาลวังเจ้า เกิน ๑๐ คนขึ้นไป
- ง. การควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐาน และตรวจสอบคุณภาพอาหารโดยคณะกรรมการที่โรงพยาบาลวังเจ้ากำหนด (รายละเอียด ดังแสดง ผนวก ๑ - ๔)
- จ.การดูแลความสะอาดส่วนบุคคลเบื้องต้นและการแต่งกายของผู้ประกอบอาหาร/ผู้จ่ายอาหาร (รายละเอียดเพิ่มเติม ดังแสดง ผนวก ๑)

๑. ไม่แคะ แกะ เกา จมูก ศีรษะ หรือ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ถ้าจำเป็นต้องล้างมือให้สะอาดหลังจากการแคะ แกะ เกา
๒. การไอ การจาม ควรใช้กระดาษหรือผ้าปิดปากและจมูกแล้วควรล้างมือให้สะอาด
๓. ไม่พูดคุยผ่านอาหาร โดยเฉพาะอาหารที่ปูรุงเรื่งแล้ว
๔. “ไม่ยกหรือหยอดอาหารดิบ ข้ามผ่านอาหารที่พร้อมบริโภค
๕. ต้องมีการปกปิดอาหาร ทั้งอาหารดิบและอาหารสุกด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์เพื่อป้องกันผู้คน
๖. และสัตว์นำโรคร้าย
๗. ล้างมือ ก่อนและหลังเข้าห้องน้ำ ก่อนจัดตักอาหารผู้ป่วย หรือหลังจากหยิบจับสิ่งของ/อุปกรณ์ที่สกปรกหรืออาหารที่ยังไม่ผ่านการปูรุงประกอบ
๘. ต้องมัดรวมเก็บไว้ในตู้เย็น หรือประดับตกแต่งเล็บด้วยอุปกรณ์อื่น ๆ ไม่ส่วนนาฬิกา ไม่ผูกเชือกที่ข้อมือ หรือสวมเครื่องประดับข้อมือ นิ้วมือ ข้อเท้า ตุ่มหู
๙. เปลี่ยนรองเท้า ใส่เสื้อคลุมทุกครั้งที่เข้าอาคารและห้องปั้นอาหารทางสายยาง
๑๐. ไม่ใช้ภาชนะอุปกรณ์ปะปนกันระหว่างอาหารดิบและอาหารสุกหรืออาหารต่างประเภทกัน
๑๑. ห้ามใช้มือสัมผัสกับอาหารโดยตรง โดยเฉพาะอาหารที่พร้อมบริโภค ต้องใช้อุปกรณ์หยิบจับอาหารที่สะอาดเท่านั้น
๑๒. ห้ามนำอุปกรณ์ที่ตนเองซึมอาหาร วางกลับไปในอาหารนั้น ๆ ควรมีอุปกรณ์ตัวกลาง เช่น ช้อนและภาชนะของตนเอง
- ฉบับที่ ๑. การตรวจสุขภาพประจำปี ต้องผ่านการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยจะต้องนำผลการตรวจวินิจฉัยของแพทย์มาயืนให้กับงาน疾控中心ที่มีการตรวจสุขภาพประจำปี มีดังนี้
  ๑. การตรวจร่างกายทั่วไป
  ๒. การตรวจอุจจาระ โดยตรวจ Rectal Swab Culture เพื่อหาเชื้อที่ทำให้เกิดโรคติดต่อทางอาหารและน้ำที่สำคัญ ได้แก่ *Salmonella*, *Shigella*, *Vibrio Cholera*, พยาธิต่าง ๆ
  ๓. การตรวจปัสสาวะ
  ๔. เอกซเรย์ปอด เพื่อตรวจหาวัณโรค
  ๕. ตรวจผิวนัง เชื้อโรคอาหารเป็นพิษที่สำคัญที่พบที่ผิวนัง ได้แก่ เชื้อ *Staphylococcus aureus* ชีงพบ ได้ใน แผ่น ฝี หนอง ลิว ฯลฯ
๗. ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบพื้นฐานของโรงพยาบาลวังเจ้า เช่น
  ๑. สวมหมวกนิรภัย และปฏิบัติตามกฎจราจรขณะขับขี่บนเส้นทางจราจรของโรงพยาบาล
  ๒. ห้ามเปิดเผยข้อมูลด้านสุขภาพ/ความเจ็บป่วย/การบำบัดรักษา/ความลับส่วนบุคคลของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาหรือผู้ป่วยที่เสียชีวิตอันตนได้ล่วงรู้หรือได้มา ไม่ว่าจะได้รับมาจากแหล่งข้อมูลใดก็ตาม และนำไปเปิดเผยไม่ว่าจะทางวัว รูปภาพ ตัวหนังสือ เสียง หรือการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น โพสต์/Capture ข้อมูลดังกล่าวในสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะในรูปแบบสาธารณะหรือกลุ่มปิดก์ตาม ในประการที่น่าจะทำให้เกิดความเสียหาย/อับอายต่อบุคคลนั้น เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามความประสงค์ของบุคคลนั้นโดยตรง
  ๓. ห้ามดื่มสุรา ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามเล่นการพนัน

๔. ห้ามมีเรื่องข้อสกัดเด็ดขาด หากมีปัญหาภายในครอบครัว ต้องไม่ทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบกับการปฏิบัติงาน

๕. เอกสารที่ผู้รับจ้างจะต้องยื่นประกอบการทำสัญญาจ้างเหมาบริการ มีดังนี้

๑. บัตรประชาชนตัวจริง

๒. รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด ๑ หรือ ๑.๕ นิ้ว (รูปถ่ายถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน) จำนวน ๑ รูป

๓. สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ ๑ ฉบับ

๔. วุฒิการศึกษาสูงสุด (ถ้ามี)

๕. ใบเสนอราคา ๑ ฉบับ

๖. หนังสือรับรองประสบการณ์จากโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงาน (ตัวจริง) ๑ ฉบับ

๗. เอกสารประกอบรายละเอียดการจัดจ้างเหมาบริการประกอบอาหารผู้ป่วย โรงพยาบาลวังเจ้า

๑. พนักงาน ๑ หลักเกณฑ์สุขาภิบาลอาหารและมาตรฐานอาหารปลอดภัยสำหรับโรงพยาบาล
จำนวน ๑๘ คน

๒. พนักงาน ๒ รายละเอียดการจัดบริการอาหารผู้ป่วย จำนวน ๕ คน

๓. พนักงาน ๓ แบบตรวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารสถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล
จำนวน ๖ คน

๔. พนักงาน ๔ แบบฟอร์มการควบคุมความสะอาด ปลอดภัยอาหารในโรงพยาบาล
จำนวน ๔ คน

๕. พนักงาน ๕ รายการพัสดุของโรงพยาบาลวังเจ้า จำนวน ๒ คน

หมายเหตุ

เอกสารประกอบข้อ ๗. ทั้งหมด ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายละเอียดในเอกสารฉบับนี้

ผนวก ๑

หลักเกณฑ์สุขาภิบาลอาหารและมาตรฐานอาหารปลอดภัยสำหรับโรงพยาบาล

ก. การจัดการกับวัตถุดิบ

๑. อาหารสด

อาหารสด หมายถึง อาหารที่มีลักษณะเน่าเสียได้ง่าย ได้แก่ ผักผลไม้ เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ อาหารสดเหล่านี้ จะต้องมีการนำเข้าสู่โรงพยาบาลทุก ๆ วัน โดยแหล่งที่มาส่วนใหญ่ของอาหารสด ก็คือ ตลาดสด ซึ่งเป็นศูนย์รวมของอาหารทุกชนิด และตลาดสดส่วนใหญ่ก็ยังมีสภาพที่ไม่ถูกสุขาลักษณะ ดังนั้นอาหารสดจึงเป็นตัวกลางสำคัญที่จะนำสิ่งสกปรกและเชื้อโรคเข้าสู่โรงพยาบาลทุก ๆ วัน จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันและกำจัดสิ่งสกปรกและเชื้อโรคตั้งแต่ต้น โดยการมีการควบคุมตั้งแต่การจัดซื้อ การล้างทำความสะอาด การเตรียมและเก็บอาหารสดก่อนปรุง ซึ่งจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

๑) การจัดซื้อ

ต้องมีการกำหนดคุณลักษณะของอาหารเพื่อควบคุมความสะอาดปลอดภัยของอาหาร โดยชื่อวัตถุดิบ ที่มีคุณภาพมาตรฐานจากแหล่งจำหน่ายที่นาเข้าถือและมีคุณลักษณะที่ดี ดังนี้

การเลือกซื้อวัตถุดิบ

- วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์แสดงเครื่องหมายและฉลากที่แจ้งรายละเอียดให้สังเกตได้ง่ายและชัดเจน ได้แก่ ประเภทของเนื้อหมู คุณภาพชาก น้ำหนักสุทธิ (กรัมหรือกิโลกรัม) อุณหภูมิที่เก็บรักษา และวันเดือนปีที่ตัดแต่ง และบรรจุ วันเดือนปีที่หมดอายุ ซึ่งผู้ผลิตหรือฟาร์มที่ผลิต หรือผู้จัดจำหน่าย หรือเครื่องหมายการค้า

- การแสดงเครื่องหมายการตรวจสอบทางราชการหรือเครื่องหมายรับรองให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์เงื่อนไขของหน่วยตรวจหรือหน่วยรับรองที่ได้รับการยอมรับจากการตรวจสอบและสหกรณ์ เช่น เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.), การรับรองมาตรฐาน GMP, การรับรองมาตรฐาน HACCP, เครื่องหมายมาตรฐาน Q, เครื่องหมายมาตรฐาน ISO, เครื่องหมายอาหารและยา, เครื่องหมายมาตรฐานอาหารยา ลักษณะ เป็นต้น

ผัก – ผลไม้สด/ธัญพืชแห้ง มักมีสีต่าง ๆ ปนเปื้อน ได้แก่ ดิน ปุ๋ย สารเคมีที่ใช้ทางการเกษตร ไข่ พยาธิ เชื้อโรคจากแหล่งที่ซื้อ การเก็บรักษา และการขนส่ง

คุณลักษณะพื้นฐานของผัก – ผลไม้สด แต่ละประเภท ได้แก่ ความสด สะอาด สภาพดี สมบูรณ์เต็มผล/ผัก/หัว/ต้น เนื้อเต็ม แน่น ไม่มีลักษณะของแಡดเพา/ผลแก่น ไม่มีเศษดิน ไม่น่าเสีย ผิวไม่เป็นกรด ไม่มีสิ่งแปลกปลอม/ตัวนินที่สังเกตได้ ไม่มีรอยปริแตก รอยแพด/แพดเป็น รอยหยุด/เสียดสี ไม่มีศัตรูพืชที่ส่งผลต่อรูปลักษณ์ หัวไปและเนื้อผัก-ผลไม้ ไม่มีราบของสารพิษตกค้างอยู่ที่ผิวใบหรือส่วนอื่น ๆ ที่สามารถสังเกตได้ เช่น เป็นคราบสีฟ้า และมีการสุมตรวจสารตกค้าง เนหะสมกับการบริโภค

ควรมีการทำความสะอาดขั้นต้นก่อน คือ ควรมีการทำจัดเศษดิน ส่วนที่ไม่น่าเสีย ส่วนที่ไม่ได้ใช้ทิ้งไป ก่อน (ทั้งนี้ต้องไม่มีผลทำให้ผักเสียหายไป) เช่น

- ผักชนิดที่มีราก เช่น ผักชี ผักบุ้ง ขี้นฉ่าย ต้นหอม ฯลฯ ควรใช้ผู้จัดจำหน่ายเต็บใบที่น่าเสียทิ้ง และล้างเศษดินที่ติดมา หรือตัดรากออกก่อน แล้วจึงเลือกซื้อ ทั้งนี้ควรพิจารณาระยะเวลาที่ต้องเก็บผักไว้ก่อนนำไปปรุงด้วย ถ้ามีระยะเวลาไม่นานมากก็ควรให้ผู้จัดจำหน่ายตัดรากหรือส่วนโคน (เช่น ราก ผักชี ขี้นฉ่าย ผักบุ้ง ฯลฯ) ที่ไม่ได้ใช้ทิ้งไปก่อนที่จะเลือกซื้อ ก็จะช่วยลดสิ่งสกปรกลงได้มาก

- ผักประเภทที่เป็นหัว เช่น หัวผักกาด แครอท ฟักทอง มัน ฯลฯ มักมีเศษดินติดอยู่ ดังนั้นจึงควรให้ผู้จัดจำหน่ายล้างทำความสะอาดก่อนซื้อ

ประเภทผัก	คุณลักษณะที่ดี
แตงกวา	มีข้อผลหรือไม่มีกิ่วได้ แต่ข้อต้องแน่น
ถั่วฝักยาว	เนื้อแน่น ไม่ฟอง ฝักไม่บิดเบี้ยว หิจิกอ ไม่เป็นทางหู
ฟักทอง	มีข้อติดอยู่ ผิวต้องไม่เป็นสะเก็ด
เห็ดฟาง	เป็นเห็ดฟางทั้งดอก ไม่เป็นดอกปริ ดอกบาน
มะนาว	ไม่ผิดรูป มีข้อผลหรือไม่มีกิ่วได้ กรณีไม่มีข้อผล บริเวณข้อผลต้องไม่ฉีดชาด ผิวผลมีนาฬิการมีสีเขียว แต่อาจมีแต้มสีเหลือง
กะหล่ำปลี	รอยตัดเรียบและสะอาด
ผักกาดเขียวหวานตุ้ง	ต้องมีลำต้น ใน ก้านใบ ไม่มีช่อดอก รอยตัดเรียบและสะอาด
คงน้ำ	ลำต้นไม่ก่อลวง ตัดแต่งโคนต้นและใบได้ตามความเหมาะสม หั้งน้ำคงน้ำต้น คงน้ำยอด คงน้ำเหตุห้อม ต้องมีลำต้น ใน ไม่มีช่อดอก

อ้างอิงจาก

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๑๙-๒๕๖๐-แตงกวา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๑๖-๒๕๕๘-ถั่วฝักยาว สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๑๓-๒๕๕๕-ฟักทอง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๑๕-๒๕๕๘-เห็ดฟาง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๒๐-๒๕๖๐-มะนาว สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๒๑-๒๕๖๑-กะหล่ำปลี สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๒๒-๒๕๖๑-ผักกาดเขียวหวานตุ้ง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๒๓-๒๕๖๑ - มะระ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๑๕๒๕-๒๕๖๒-คงน้ำ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๒๐

ประเภทผลไม้	คุณลักษณะที่ดี
แตงโม	ไม่มีรอยแตกร้าว
ฟรุ๊ง	ไม่มีรอยข้าเสียที่บริเวณข้า
กล้วย	เป็นกล้วยครบทั้งผล ผลและข้ามีรูปร่างปกติ ไม่มีเกรสรแห้งติดอยู่ ผิวไม่เป็นกระ สำหรับ กล้วยที่เป็นหวีและหวีแบ่ง ข้าควรมีสภาพสมบูรณ์ รอยตัดข้างเรียบ สะอาด ไม่ฉีดชาด ไม่มีบาดแผลจากการตัดแต่งที่มีผลต่อรูปลักษณ์ของผลกล้วย ต้องเรียงตัวเป็นระเบียบ
แก้วมังกร	ไม่มีหนาม ไม่มีรูปร่างผิดปกติ
แอปเปิล	กรณีไม่มีก้านผล บริเวณร่องที่ก้านผลจะต้องสะอาดและไม่เสียหาย ไม่มีร่องรอยของสารสูญเสียน้ำ
สับปะรด	เป็นผล มีหรือไม่มีจุกกิ่วได้ กรณีที่มีจุกต้องไม่มีใบตายหรือใบแห้ง

อ้างอิงจาก

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๒๐-๒๕๕๕-แตงโม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๑๖-๒๕๕๓-พรํง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๑๖-๒๕๕๓-กล้วย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐ ISBN ๙๗๔-๔๐๓-๓๓๖-๓
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๒๕-๒๕๕๘-แก้วมังกร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๒๘-๒๕๖๒-แพรปีล สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐

เนื้อสัตว์

คุณลักษณะพื้นฐานของเนื้อสัตว์แต่ละประเภท ได้แก่ ความสด สะอาด สภาพดี เนื้อเต็ม แน่น ไม่มีรอยขี้ เลือดคั่ง รอยซีดปวน รอยแพลงหนองบริเวณเนื้อและผิวน้ำ ไม่มีกลิ่นผิดปกติ ไม่มีปรสิตและร่องรอยของการติดเชื้อโรคเมื่อตรวจสอบด้วยสายตา และเหมาะสมกับการบริโภค

ประเภท เนื้อสัตว์	คุณลักษณะที่ดี
เนื้อกะ	อาจมีหนังหลุดได้เล็กน้อย อาจมีรอยฉีกขาดที่ผิวน้ำหลุดซึ้งขึ้นเนื้อได้เล็กน้อย
เนื้อหมู	สีชมพูปนเทาจนถึงมุเข้ม มีริมานไขมันแทรกในกล้ามเนื้อระดับน้อย มักจะเน่าเสียจากซ้างในออกสู่ซ้างนอก ดังนั้นถ้าเนื้อหมูก้อนใหญ่ อาจต้องผ่าดูด้านในด้วย ไม่มีการติดเชื้อโรคติดต่อและพยาธิต่าง ๆ ได้แก่ Trichinella spiralis, Cysticercus cellulosae, Sarcocystis spp. เป็นต้น
กุ้งเยือก แข็ง/กุ้ง ทะเล	รูปร่างปกติ มีวัյวะครบ (ยกเว้นหนวดกุ้งทะเล) มีสีตามธรรมชาติของกุ้งทะเล ส่วนหัวติดแน่นกับส่วนตัว เปเลือกแข็ง เป็นเมมbrainตามธรรมชาติ เนื้อติดแน่นกับ เปลือก เนื้อแน่น ค่อนข้างใสและไม่ขาวขุ่น ไม่มีผลตามลำตัว ไม่มีกลิ่นโคลนหรือ กลิ่นน้ำมัน ไม่เป็นกุ้งทะเลที่เพิ่งผ่านการลอกคราบ เช่น กุ้งเปลือกนิ่ม
ปลา尼ล	กรณีที่เป็นปลา尼ลสดทั้งตัว มีวัยวะครบถ้วน เหี้อสดใสเมื่อสีแดงเข้ม เกล็ดสดใส เป็นมันเงาและมีสีตามธรรมชาติ และควรขอดเกล็ด ไม่มีทำหนิที่สังเกตได้ชัดเจน เช่น ความพิการ เป็นแพลงบนลำตัว ห้องโปะปีริ ไม่มีกลิ่นโคลนหรือกลิ่นหญ้า

หมายเหตุ

ควรหลีกเลี่ยงการใช้เนื้อสัตว์สดที่มีการแปรรูปส่วน เช่น เนื้อหมูบด ไส้กรอก ลูกชิ้น มักมีปัญหาการปนเปื้อนและไม่สด เนื่องจากผู้จำหน่ายมักจะใช้เนื้อหมูที่เก็บไว้นาน ไม่เนื้อหมูคุณภาพไม่ดี บดผสมไปด้วยทำให้เน่าเสียง่าย และมักตรวจสอบสารบอแรกซ์ในเนื้อหมูด้วย อ้างอิงจาก

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๖๗๐๐-๒๕๕๘ - เนื้อกะ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๑๒๐.๑๐ ISBN ๙๗๔-๔๐๓-๒๔๔-๗
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๖๐๐๐-๒๕๕๘ - เนื้อสุกร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๑๒๐.๑๐ ISBN ๙๗๔-๔๐๓-๒๔๔-๖
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๗๐๑๗-๒๕๕๙ - กุ้งเยือกแข็ง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๗๐๑๗-๒๕๕๙ - กุ้งทะเล สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกอช. ๗๐๐๑-๒๕๕๖ - ปลา尼ล สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๑๒๐.๓๐

ไข่ ความไม้ถูกขณะที่นักคุณภาพ AA หรือ A ดังนี้

คุณลักษณะ	รายละเอียด
รูปทรง	ความสอด สะอาด มีความสมบูรณ์ รูปรี ด้านหนึ่งป้านและอีกด้านหนึ่งแหลม
เปลือกไข่	สีปกติตามพันธุ์ไก่ ไม่บุบ ไม่มีรอยร้าว รอยแตก ทั้งภายนอกและภายใน เปลือกไข่ไก่ต้องไม่มีอุจจาระของไก่ปนเปื้อน เนื่องจากอาจมีเชื้อ Salmonella จากอุจจาระของไก่ และต้องไม่มีเข็มราที่สังเกตได้ชัดเจน
การส่องไข่	ไข่สดจะมีฟองอากาศขนาดเล็ก
การตอกไข่	ไข่แดงต้องเป็นก้อนกลมญูน ไม่แตกกระจาย มีสีสม่ำเสมอ ไขขาวต้องมีสีใส ไม่ขุ่น โอบล้อมไข่แดง โดยทั้งไข่แดงและไข่ขาว ต้องไม่พบจุดเดือด จุดเนื้อ

อ้างอิงจาก

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มหาช. ๖๗๐๒-๒๕๕๓ - "ไข่ไก่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์" ICS ๖๗.๑๒๐.๒๐

การกำหนดคุณลักษณะของอาหารสด เช่นนี้ อาจทำให้ราคาอาหารสูงขึ้นบ้าง แต่จะช่วยลดสิ่งสกปรกที่จะเข้าสู่โรงครัว และยังช่วยลดเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบอาหารลงได้มาก

๒) การขนส่งอาหารสด

ในการจัดส่งอาหารให้กับโรงครัว ต้องมีการบรรจุภาชนะให้มิดชิด และใช้พาหนะขนส่งที่สะอาด ดังนี้

- สิ่งห่อหุ้มและภาชนะบรรจุ

ผ้า - ผลไม้

- ต้องใช้ถุงพลาสติกใส่ใหม่ ไม่ผ่านการใช้งานมาก่อน ไม่สึกขาด ห่อหุ้ม อาหารสดและปิดปากถุงให้มิดชิด ห้ามใช้กระดาษ หรือวัสดุที่ไม่สะอาดห่อหุ้มอาหาร

- ตະกร้าที่จะบรรจุถุงใส่ผัก - ผลไม้สด ต้องสะอาด (ไม่ควรใช้เชิงไม้ฝ่า เพราะมีความคมจะบาดให้ถุงให้บรรจุอาหารขาดได้ และยังล้างทำความสะอาดได้ยากอีกด้วย) โดยควรใช้เป็นตະกร้าพลาสติกที่ใช้กับอาหารได้ โดยเฉพาะต้องมีการทำความสะอาดทุกครั้งหลังจากการใช้งาน เพราะสิ่งที่ปนเปื้อนอยู่จะเป็นแหล่งของการสัตว์นำโรค และนำเชื้อโรคมาปนเปื้อนไว้ที่ตະกร้า ซึ่งอาจแพร่เข้าไปในสู่อาหารได้

เนื้อสัตว์

- ต้องบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกที่สะอาดใหม่ ไม่ร้าวซึม

- ใช้ถุงเก็บความเย็นที่มีฝาปิด และไม่ร้าวซึม บรรจุถุงใส่เนื้อสัตว์ระหว่างการขนส่งภายในถัง ความมืดหมมิ ต่ำกว่า ๕ องศาเซลเซียส โดยต้องล้างทำความสะอาด หลังจากใช้งานทุกครั้ง

- ต้องแยกภาระที่บรรจุอาหารแต่ละประเภท ได้แก่ เนื้อหมู สัตว์ปีก สัตว์น้ำสัตว์น้ำสัตว์ น้ำเงิน ไม่ให้เข้าครองที่มีอยู่ในเนื้อสัตว์ต่าง ๆ มีการปนเปื้อนระหว่างกัน

ไข่

- ระบบใส่ไข่ ควรเป็นระบบพลาสติกที่สะอาด โดยผู้จำหน่ายไข่ ต้องมีการล้างระบบทุกครั้งก่อนที่จะนำมาใส่ไข่ ทั้งนี้เนื่องจากถ้ากระบวนการใส่ไข่ไม่สะอาด จะเป็นตัวกลางนำความสกปรกเข้าสู่โรงครัวได้ และต้องไม่มีเศษวัสดุ หยากไย ไข่แมลงสาบ ตัวแมลงสาบ หรือสัตว์แมลงนำโรคต่าง ๆ ติดมากับระบบไข่

- รถขนส่งอาหาร

- พื้นรถต้องสะอาด ควรมีแผ่นยางที่สะอาดสำหรับวางตະกร้าใส่อาหารโดย เนพะและนำไปล้างทำความสะอาดหลังการใช้งาน พื้นรถต้องไม่ชำรุด เพราะอาจมีน้ำสกปรก จากพื้นถนนกระเด็นขึ้นมาปนเปื้อนกับอาหารได้ และควรเป็นรถที่ใช้ส่งอาหารโดยเฉพาะ สภาพดี

๓) การรับอาหารสด ความมีการดำเนินการดังนี้

- ตรวจสอบอาหารด้านปริมาณและคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ และต้องไม่มีสิ่งปนเปื้อนอื่นที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคด้วย
- ต้องมีภาระของโรงครัว เพื่อรับอาหารสดจากผู้จัดส่งหรือจากแหล่งจัดซื้อ โดยหลังจากตรวจรับแล้วควรถ่ายใส่ในภาชนะที่เตรียมไว้โดยเฉพาะ แล้วจึงนำไปเตรียมอาหารต่อไป
- ควบคุมไม่ให้สิ่งสกปรกจากอาหารสดกระจายไปในโรงครัว เช่น
  - น้ำจากเนื้อสัตว์ ต้องเหลืองในอ่างที่มีท่อระบายน้ำร้อย และนำเนื้อสัตว์ใส่ในภาชนะที่ไม่ร้าวซึมและมีขนาดที่เหมาะสม
  - เศษตินและสิ่งสกปรกที่ติดมากับบรรจุภัณฑ์หรือล้อรถต้องเก็บภาชนะที่ที่ตรวจรับเสร็จ
  - ความมีการล้างทำความสะอาด บริเวณที่ตรวจรับหันที่ที่ตรวจรับเสร็จ
  - ไม่ให้มีการสัญจรผ่านบริเวณที่ ตรวจรับอาหาร เช่น รถเข็นอาหารสำหรับส่งให้ผู้ป่วยที่จะมารับอาหารที่ปูรงเสร็จแล้ว ต้องไม่ให้เข็นผ่านในบริเวณที่พื้นมีการปูนเปื้อนอาหารสด

๔) การล้างอาหารสด

การล้างผัก ควรคัดเลือก ตัดแต่ง ส่วนที่มีสิ่งปนเปื้อน ส่วนที่เน่าเสีย และส่วนที่ไม่นำมาใช้ ออกทิ้ง ก่อนที่จะนำไปล้างทำความสะอาด เพื่อลดเชื้อโรค สิ่งสกปรก และช่วยลดสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร

- ผักชนิดที่เป็นหัว เช่น หัวผักกาด มัน แครอท ฯลฯ ต้องล้างทำความสะอาดก่อน ทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วจึงนำไปปอกเปลือกแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกรอบหนึ่งโดยไม่ควรแข็งหัวทิ้งไว้ เพราะอาจทำให้สูญเสียคุณค่าของอาหารไป จากนั้นจึงนำไปหั่นเตรียมปูรงอาหาร
- ผักชนิดใบหนา เช่น ผักคะน้า ผักกาด กะหล่ำปลี ฯลฯ สำหรับผักกาด หรือผักที่เป็นกอ ควรตัดโคนทิ้งไปก่อน เพราะส่วนโคนมักมีสิ่งสกปรกอยู่มาก การตัดโคน ควรตัดให้ลึกพอสมควร เพื่อให้เบหลุดออกจากกัน สำหรับกะหล่ำปลี ควรผ่าซีกแล้วจึงนำไปล้างให้สะอาดต่อไป

- ผักชนิดใบบาง ได้แก่ ผักกาดหอม ต้นหอม ผักชี เป็นต้น ผักชนิดนี้ จะต้องล้างด้วยความระมัดระวังให้สะอาดทั่วถึง เพราะใบจะซ้ำได้ง่าย ถ้ามีรากควรตัดรากและโคนทิ้งก่อนล้าง เพราะจะช่วยลดสิ่งสกปรก

- ผักชนิดที่เป็นผลหรือเป็นฝัก เช่น แตงกวา มะเขือเทศ มะเขือยาว ฟักเขียว มะนาว ถั่วฝักยาว ผักชนิดที่เป็นผลนี้ ต้องล้างและถูพิให้สะอาดอย่างทorough

การล้างผลไม้ ผลไม้ทุกชนิด ทั้งชนิดที่ปอกเปลือกและไม่ปอกเปลือก ต้องล้างเปลือกให้สะอาด เพราะสิ่งสกปรกจากผิวของผลไม้ มีโอกาสปนเปื้อนกับเนื้อผลไม้ได้ในขณะที่แกะ ผ่าหรือ ปอกเปลือก โดยแบ่งตามประเภทของผลไม้ ดังนี้

- ผลไม้ผิวนิยม เช่น ส้ม มะม่วง มะละกอ ส้มโอ แตงโม ฟรุ๊ง แคนตาลูป ฯลฯ ผลไม้ชนิดนี้ ควรล้างโดยใช้น้ำปริมาณมากผสมกับน้ำยาล้างผักแล้วถูพิให้สะอาด สำหรับผลไม้ที่บอบช้ำง่าย เช่น มะละกอ ฟรุ๊ง กี จะต้องถูด้วยความระมัดระวังโดยใช้มือหรือวัสดุที่นุ่ม แต่สำหรับผลไม้บางชนิดที่ผิวไม่บอบช้ำง่าย เช่น ส้ม แตงโม แคนตาลูป กีสามารถจะใช้แผ่นไนลอนขัดที่ไม่คม ถูให้สะอาด
- ผลไม้ที่ผิวไม่เรียบ เช่น สับปะรด เงาะ ฯลฯ ผลไม้ประเภทนี้มักมีสิ่งสกปรกติดอยู่มาก จึงควรใช้แรงถูน้ำช่วยในการล้าง โดยอาจใช้เป็นหัวขัดหรือฝึกบัวช่วยทำความสะอาด

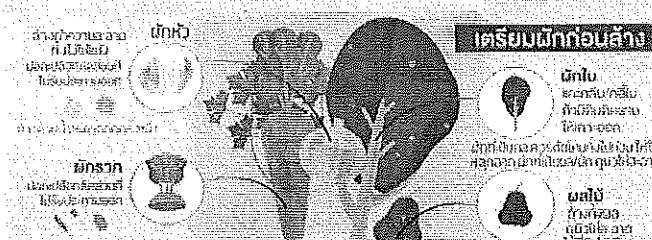
การล้างผักผลไม้ โดยทั่วไป ควรล้างโดยให้น้ำไหลผ่านตลอดเวลาประมาณ ๒ นาที จะช่วยลดสารตกค้างและสิ่งสกปรกได้มาก ในกรณีที่แรงดันน้ำน้อยควรใช้ภาชนะขนาดใหญ่ใส่น้ำปริมาณที่เพียงพอ ให้ท่วม ไม่ใส่ผักผลไม้ลงในภาชนะมากจนเกินไป แข็งหัวทิ้งไว้ประมาณ ๑ นาที และขัดถูให้สะอาดอย่างทorough แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกรอบ

สำหรับการใช้สารเคมีต่างๆ ในการล้างผัก - ผลไม้เน้นจะต้องศึกษาคุณสมบัติ วิธีการใช้ ผลต่ออาหารและผู้บริโภค ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน

การเตรียมผลไม้ ผลไม้เป็นอาหารสดที่รับประทานได้โดยไม่ผ่านความร้อน ดังนั้นการจัดเตรียม จะต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ดังนี้

- ผลไม้ทุกชนิดทั้งที่รับประทานทั้งเปลือกและชนิดที่ต้องปอกเปลือกก่อน รับประทาน ต้องล้างเปลือกให้สะอาด เพราะในขณะปอกเปลือกอาจเกิดการปนเปื้อนได้ เมื่อล้างเสร็จแล้วต้องทิ้งไว้ให้แห้งก่อน จึงจะนำไปปอกและหั่นหรือเสิร์ฟให้ผู้ป่วย
- อุปกรณ์ในการจัดเตรียม เช่น เครื่อง มีด ถาด ต้องเป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเตรียมผลไม้ โดยเฉพาะ และควรล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้
- ขณะที่ปอกหรือหั่นผลไม้ ต้องระวังอย่าให้มือสัมผัสกับเนื้อผลไม้ อาจใช้ถุงมือข่าย ทั้งนี้ต้องใช้ถุงมือสำหรับหั่นผลไม้ที่สะอาดเท่านั้น และห้ามสวมถุงมือ แล้วไปหยิบสิ่งของอื่น และต้องมีการล้างและเปลี่ยนถุงมือบ่อย ๆ หรือใช้ถุงมือชนิดที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง
- เมื่อปอกหรือหั่นผลไม้แล้ว ควรมีการปิดประท่าวรกร่างกายเสิร์ฟและใส่ไว้ในตู้เย็น
- ผลไม้บางชนิดไม่ต้องปอกหรือหั่น เมื่อล้างทำความสะอาดและแห้งดีแล้ว สามารถเสิร์ฟหั่นผลได้เลย เช่น ส้ม มะคุดา เจาะ ๆ ฯลฯ ทั้งนี้ต้องล้างให้สะอาด และต้องไม่วางให้สัมผัสกับอาหารอื่นที่ปรุงสุกแล้ว

วิธีล้างผักง่ายๆ

วิธีล้างผักด้วยน้ำยาเหลว (ลดสารพาราคานได้ 25-65%)

การล้างเนื้อสัตว์สด เนื้อสัตว์สดทุกชนิดต้องล้างทำความสะอาดก่อนที่จะนำไปเตรียมหรือเก็บ

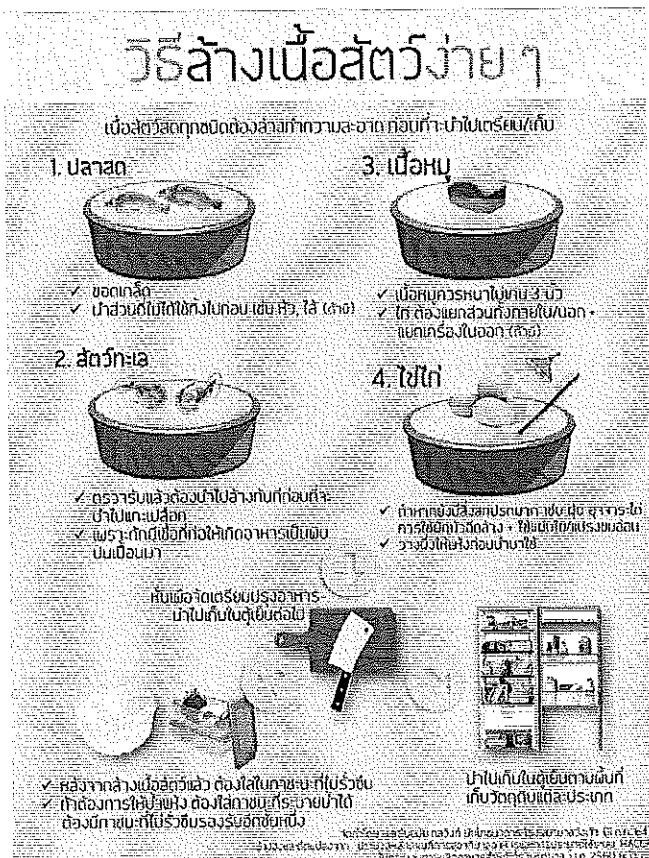
- เนื้อหมู ควรหั่นให้เป็นชิ้นขนาดพอสมควรหานไม่เกิน ๓ นิ้ว แล้วจึงนำไปล้างและหั่นเพื่อจัดเตรียมปรุงอาหารหรือนำไปเก็บในตู้เย็นต่อไป
- ปลา ควรให้ผู้จำหน่าย ขอดเกล็ดและนำส่วนที่ไม่ได้ใช้ทิ้งไปก่อน เช่น หัว, ไส้ แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดให้ทั่วถึง
- ไก่ ต้องล้างให้สะอาดแยกส่วนทั้งภายในและภายนอกและแยก เครื่องในออก

■ สัตว์ทั่วไป เช่น กุ้ง ปลาหมึก ปลาทะเลมักมีการปนเปื้อนกับเชื้อ Vibrio parahaemolyticus ซึ่งทำให้เกิดอาการอาหารเป็นพิษได้ ดังนั้น เมื่อตรวจรับแล้วต้องนำไปล้างหันที่ก่อนที่จะนำไปแกะเปลือก หรือก่อนเก็บเพื่อเตรียมทำอาหารต่อไป

หลังจากล้างเนื้อสัตว์แล้ว ต้องใส่ในภาชนะที่ไม่ร้าวซึม ถ้าต้องการให้น้ำแห้ง ต้องใส่ภาชนะที่ระบายน้ำได้แล้วต้องมีภาชนะที่ไม่ร้าวซึมรองรับอีกชั้นหนึ่ง

การล้างไข่

ที่เปลือกไข่ไก่ มักมีการปนเปื้อนเชื้อ Salmonella ซึ่งติดมากับอุจจาระของไก่ ถ้ามีการวางแผนหรือเก็บที่ไม่เหมาะสม แล้วนำไปประกอบอาหาร อาจปนเปื้อนลงในอาหารได้ ดังนั้นจึงควรจะล้างไข่ก่อนที่จะนำไปเก็บหรือนำไปประกอบอาหาร ถ้าหากยังมีสิ่งสกปรกมากควรใช้ฟอกบัวฉีดล้าง พร้อมกับใช้แผ่นไอล หรือแปรรูปข่อนอ่อนทำความสะอาด แล้ววางผึ้งให้แห้งก่อนนำมาใช้

(๕) การเก็บอาหารสด

อาหารสดที่นำมาล้างน้ำความสะอาด หรือตัด หั่นแล้ว บางส่วนนำไปใช้ในการปรุงและบางส่วนต้องเตรียมไว้ก่อนเพื่อใช้ทำอาหารในมื้อต่อไป ดังนั้นจึงควรเก็บไว้ในตู้เย็นก่อน ทั้งนี้เพื่อช่วยชะลอการเสื่อมคุณภาพของอาหาร และเพื่อควบคุมการเพิ่มจำนวนของเชื้อจุลินทรีย์ที่ยังมีติดค้างอยู่ในอาหาร อาหารทุกชนิดที่จะนำมาเก็บไว้ในตู้เย็น ต้องผ่านการล้างทำความสะอาดแล้ว เพราะเชื้อโรคยังสามารถมีชีวิตอยู่ได้ในตู้เย็น และจะคงอยู่ได้นานกว่าในตู้เย็น สามารถจะกระจายเชื้อโรคได้อีกด้วย โดยมีวิธีการเก็บอาหารในตู้เย็น ดังนี้

ตำแหน่งวางแผนวัตถุดิบ	รายละเอียดการจัดวาง
ช่องแข็ง	HEMA สำหรับอาหารสด หรืออาหารที่อยู่ในรูปแข็งมาก่อนแล้ว เช่น เนื้อสัตว์สด น้ำขุ่น หรืออาหารที่ต้องการเก็บไว้เป็นเวลานาน (จีนกับประเภทอาหารและวันหมดอายุ)
ชั้นวางหลังประตู	บริเวณที่อุ่นที่สุดของตู้เย็น HEMA สำหรับวางอาหารประเภทที่ไม่เน่าเสียง่าย เช่น เครื่องปรุง น้ำผลไม้ หรืออาหารอื่น ๆ ที่สามารถเก็บไว้ในบริเวณที่อุณหภูมิเปลี่ยนแปลงได้ง่าย สำหรับอาหารที่ไม่ควรนำมาเก็บบริเวณนี้ คือ ผลิตภัณฑ์จากนมวัว และไข่ แม้ว่าบนฉลากจะระบุวันที่ไว้ชัดเจนว่าสามารถเก็บไว้ได้นาน แต่หากอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ก็ส่งผลให้เชื้อแบคทีเรียเจริญเติบโต และทำให้อาหารเน่าเสียเร็วกว่ากำหนด
ชั้นวางด้านบน	บริเวณที่มีอุณหภูมิปานกลาง HEMA สำหรับแข็งอาหารพร้อมทาน อาหารสำเร็จรูปที่ไม่จำเป็นต้องนำไปปรุงต่อทันที หรือผัก-ผลไม้สดบางชนิด เช่น ผลไม้ตระกูลเบอร์รี ผลิตภัณฑ์สีกรอก แต่ก่อนนำไปแช่ ควรเก็บไว้ในบรรจุภัณฑ์ปิดสนิท เช่น ถุงหรือกล่องพลาสติก เพื่อป้องกันตัวอาหารจากน้ำที่หลอมมาจากช่องแข็ง เพื่อไม่ให้อาหารเน่าเสีย
ชั้นวางด้านล่าง	บริเวณที่มีอุณหภูมิเย็นที่สุดของตู้เย็น (ไม่ได้รวมถึงช่องแข็ง) สามารถป้องกันการกระจายตัวของแบคทีเรียจากบริเวณอื่น ๆ ไม่ให้มาปนเปื้อนตัวอาหารได้ HEMA สำหรับอาหารสดต่าง ๆ ได้แก่ เนื้อสัตว์ ไข่ โยเกิร์ต ชีส และนมสด แต่ทั้งหมดนี้ควรเก็บไว้ในบรรจุภัณฑ์ที่มาฝาปิดมิดชิด
ด้านบนตู้เย็น	ไม่ควรนำอาหารหรือสิ่งของใด ๆ วางไว้บนตู้เย็น เนื่องจากตู้เย็นจะปล่อยความร้อนออกมารอคลอดเวลา อาจทำให้อาหารเน่าเสีย และตู้เย็นทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ

หมายเหตุ

- จัดวางอาหารให้เป็นระเบียบ และไม่มากเกินไป เพื่อให้อาหารได้รับความเย็นอย่างทั่วถึง
- ต้องแยกเก็บตามประเภทของอาหาร ไม่ให้ปะปนกันเพื่อป้องกันการปนเปื้อนระหว่างอาหารแต่ละชนิด โดยควรแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ผักสดและผลไม้ที่ยังไม่ได้ล้าง ผักสดและผลไม้ที่ล้างสะอาดแล้ว เนื้อหมู สัตว์ปีก สัตว์น้ำจืด สัตว์น้ำเค็ม
- ต้องใส่อาหารในภาชนะบรรจุ หรือ ภาชนะห่อหุ้มที่ไม่ร้าวซึมน้ำ และปิดปิดได้มิดชิด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการระเหยของน้ำ กลิ่น และการกระจายของเชื้อโรค และช่วยป้องกันการปนเปื้อน
- ผัก ผลไม้ ควรใส่ในถุงพลาสติกเพื่อป้องกันการระเหยของน้ำ ซึ่งจะทำให้เยิ่วเฉา (ควรเจาะรูเล็กน้อย)
- เพื่อป้องกันความชื้น ถ้ามีมากเกินไป จะทำให้ผักเน่าเสียได้ง่าย)
  - เนื้อสัตว์ ต้องใส่ในภาชนะที่ไม่ร้าวซึม หรือภาชนะ ๒ ชั้น โดยชั้นแรกโปร่ง ระบายน้ำได้ และชั้นนอกทึบ

ไม่ร้าวซึมน้ำ แล้วปิดฝาให้มิดชิดหรือใช้พลาสติก ชนิดบางที่ทนต่อความเย็นห้ามปิดให้มิดชิด

- อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเก็บอาหาร คือ ผักสด ผลไม้ ควรเก็บอุณหภูมิประมาณ ๗

- ๓๐ องศา

เซลเซียส ถ้าผักมีรอยชำรุด ควรปรับอุณหภูมิให้สูงขึ้น, เนื้อสัตว์สด ควรเก็บให้อุณหภูมิของจุดกลางของเนื้อสัตว์ต่ำกว่า ๔ องศาเซลเซียส โดยใช้หิมะด้วยใน ๒๕ ชม. ถ้าแข็งแข็งต้องมีอุณหภูมิต่ำกว่า -๒ องศาเซลเซียส การเก็บไว้ในขนาดขึ้นที่ไม่ใหญ่เกินไป ควรหันเป็นชิ้นย่อย ๆ หนาไม่เกิน ๓ นิ้ว

- ควรตรวจดูอุณหภูมิตู้เย็นอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีน้ำแข็งเกาะประสีติอิพาระของตู้เย็นจะ

ลดลง

๒. อาหารแห้ง

อาหารแห้ง หมายถึง อาหารที่มีปริมาณน้ำต่ำ ไม่เสื่อมเสียง่ายและอาหารที่ บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท ต่าง ๆ ในการคัดเลือกและจัดเก็บอาหารแห้งควรพิจารณาตามประเภทของอาหารแห้ง ดังนี้

๑) การคัดเลือกอาหารแห้ง

■ อาหารแห้งประเภทธัญพืช และพืชเมล็ดแห้ง เช่น ข้าวสาร ถั่วลิสง ถั่วเมล็ดแห้งต่าง ๆ หอมกระเทียม พริกแห้ง ๆ ฯลฯ อาหารประเภทนี้จะมีอันตรายจากสารพิษ ของเชื้อรา ดังนั้นการคัดเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์และไม่มีเชื้อรา ก่อนที่จะนำไปปรุงอาหารต้อง ตรวจสอบและคัดเลือกเมล็ดที่มีเชื้อราทึ่งไป สำหรับพืชที่เม็ดเล็ก เช่น ข้าวสารหรืออาหารที่ บดแล้ว ถ้ามีเชื้อรา ควรทิ้งหงดในภาชนะบรรจุนั้น

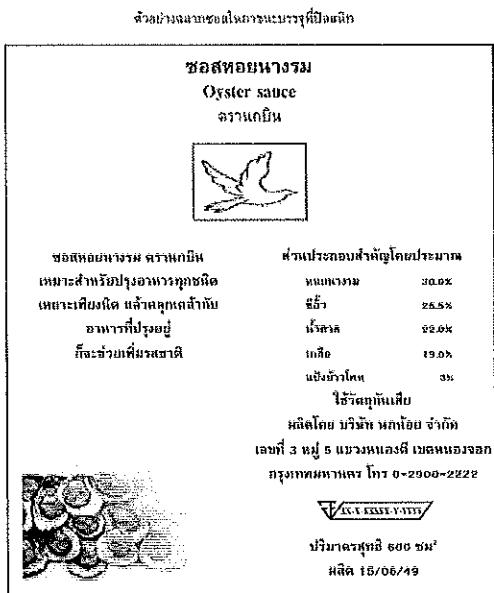
ประเภทธัญพืช	คุณลักษณะที่ดี
ถั่วลิสงแห้ง	เมล็ดไม่ลีบ ไม่แตกหัก ไม่มีกลิ่นสีผิดปกติ ไม่มีสารพิษจากเชื้อราหรือสารอะฟลาโทกซิน
ข้าวเจ้า	เมล็ดข้าวขาว ใส อาจมีหรือไม่มีจุดขุ่นขาวของห้องไช่ปรากฎอยู่ ไม่มีแมลงและไรที่มีชีวิต

อ้างอิงจาก

- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๕๗๐๐-๒๕๕๕-ถั่วลิสงแห้ง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐.๑๐
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มากอช. ๕๐๐๔-๒๕๑๐-ข้าวไทย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ICS ๖๗.๐๘๐

■ อาหารประเภทเนื้อสัตว์หากแห้ง เช่น ปลาแห้ง กุ้งแห้ง อาหารประเภทนี้อาจมีอันตรายจากสารเคมีที่ใช้ในการผลิต เช่น Dipterex ซึ่งเป็นสารฆ่าแมลง ซึ่งอาจทำให้ผู้บริโภคอ่อนเพลีย โลหิตจาง และอาจเป็นสารก่อมะเร็ง, ดินปะสิwa ซึ่งใช้เป็นวัตถุกันเสียในอาหารประเภทเนื้อสัตว์ และยังทำให้มีสีแดงดูน่ารับประทาน ถ้าได้รับปริมาณมากหรือผู้ที่แพ้อาจทำให้คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ห้องร่วง อุจจาระเป็นเลือด ปวดศีรษะ และทำให้เกิดสารก่อมะเร็ง, สีสังเคราะห์ ห้ามใช้กับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ และถ้าเป็นสีที่ห้ามใช้สำหรับอาหาร เช่น สีย้อมผ้าจะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคได้ การตรวจสอบสารเคมีเหล่านี้อาจทำได้ยาก ดังนั้นในการคัดเลือกจึงควรเลือกแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ และมีลักษณะสีสันที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

■ อาหารที่บรรจุในภาชนะปิดสนิทต่าง ๆ เช่น อาหารกระป๋อง เครื่องปรุงรส เส้นหมี่ นม น้ำมันพืช น้ำดื่ม ๆ ฯลฯ มีข้อพิจารณาดังนี้ คือ สังเกตภาชนะบรรจุสะอาดไม่ชำรุด ไม่เป็น สนิม หรือบุบ บวม, มีฉลากชี้ต้องบอกถึงรายละเอียดที่สำคัญ คือ เลขทะเบียนตัวรับอาหาร ที่มีอักษรและตัวเลขครบถ้วน และถ้ามีเครื่องหมาย มอก. ด้วย ก็แสดงว่าเป็นอาหารที่มีคุณภาพดี วันผลิต วันหมดอายุ ส่วนประกอบที่สำคัญ ปริมาณสุทธิ ซึ่งและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือผู้แบ่งบรรจุจำหน่าย, เมื่อเปิดภาชนะบรรจุออก อาหารภายในภาชนะบรรจุนั้น ต้องไม่มีลักษณะที่ผิดปกติไป, มีการบรรจุ/o/ใส่กล่องที่สะอาด ไม่มีหยากไป ไข่แมลงสาบ แมลงสาบ สิ่งสกปรกอื่น ๆ

อ้างอิงจากกองควบคุมอาหาร อย-อ๊ด๓-๐๐-๐๒-๕๐

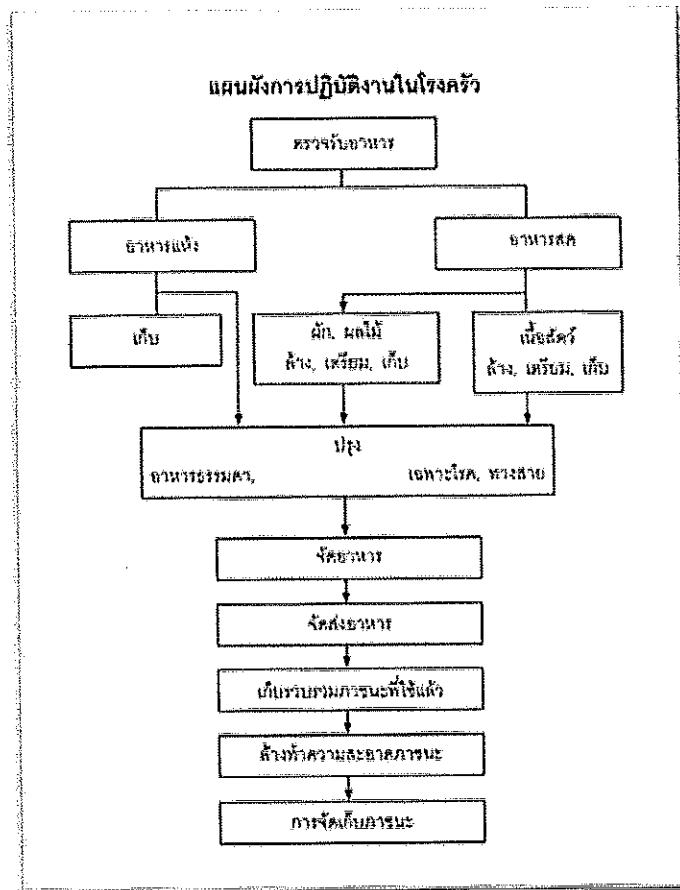
๒) การเก็บอาหารแห้ง

■ เก็บเป็นสัดส่วน ควรจัดให้มีบริเวณสำหรับจัดเก็บอาหารแห้งโดยเฉพาะ ไม่เก็บรวมไว้กับสารเคมี อื่นที่ไม่ใช่อาหาร โดยการมีการระบายน้ำอากาศที่ดี ไม่อับชื้น มีแสงสว่างพอสมควร ไม่ควรให้แสงแดดส่องมากเกินไป เพราะแสงแดดอาจทำลายคุณภาพของอาหารบางอย่างได้ พื้นท้องแห้งไม่เปียกชื้น

■ จัดเป็นระเบียบ อาหารทุกชนิดห้ามวางบนพื้น ต้องวางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ ซ.ม. ยกเว้น อาหารที่บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิทวางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๓๐ ซ.ม. ได้ และควรวางตามประเภทของอาหาร ลักษณะที่โปรด ไม่แนบทับ

■ ปกปิดให้มิดชิด อาหารแห้งบางชนิดเป็นแหล่งอาหารที่ดึงสัตว์นำโรค เช่น แป้ง เส้นหมี่ ดังนั้น จึงควรใส่ภาชนะที่มีฝาปิดให้มิดชิด หรืออาหารบางชนิดถ้าภาชนะหักหอมากออก ก็ควรใส่ภาชนะปิดให้มิดชิดหรือใส่ถุงพลาสติกหุ้มอีกชั้นหนึ่ง

■ อาหารที่ซื้อก่อนควรใช้ก่อน ในการนำอาหารแห้งไปใช้ทุกครั้ง ควรตรวจดูฉลากและลักษณะของอาหารด้วย ควรอ่านฉลากโภชนาการ วันหมดอายุของอาหารได้ ถ้าไม่ได้สามารถสอบถามและเรียนรู้จากนักโภชนาการได้ เพื่อป้องกันการหยิบใช้อาหารที่หมดอายุ

อ้างอิงจาก ประมวลผลักก่อนที่การสุขาภิบาลอาหารและการประยุกต์ใช้ระบบ HACCP
ในกระบวนการผลิตอาหารสำหรับโรงพยาบาล พ.ศ.๒๕๖๐ หน้า ๕

๖. การปฐมอาหาร

๑) การปฐมอาหารทั่วไป

▪ ตรวจคุณภาพอาหารก่อนปฐม

▪ ใช้ความร้อนที่เพียงพอในการทำลายเชื้อโรค

ในขั้นตอนของการปฐมอาหารต้องทำให้สุกด้วยความร้อนที่เพียงพอ โดยอย่างน้อยต้องให้อาหารทุกส่วนได้รับความร้อนอย่างทั่วถึง และต้องสุกถึงเนื้อในทั้งหมด ดังนั้นในการเลือกรายการอาหาร ควรพิจารณาอาหารที่ผ่านการทำให้สุกด้วยความร้อนทั่วทั้งหมด ในขั้นตอนสุดท้ายและไม่มีขั้นตอนที่จะทำให้เกิดการปนเปื้อนอีก

▪ การป้องกันการปนเปื้อนระหว่างอาหารดิบและอาหารสุก ในบริเวณที่ปฐมอาหาร จะเป็นบริเวณที่อาหารสุกและอาหารดิบมาอยู่ใกล้กันมากที่สุด เพราะขณะปฐมอาหารก็ต้องมีอาหารดิบต่าง ๆ มาตั้งรอไว้ ดังนั้นจึงมีโอกาสปนเปื้อนกันได้มาก ดังนั้นจึงมีข้อควรระวัง ดังนี้

- ต้องแยกส่วนของบริเวณที่วางอาหารดิบ และบริเวณที่วางอาหารสุกไว้ให้เป็นสัดส่วน

และอยู่ห่างกันพอสมควร

- ไม่ยักหรือหยิบอาหารดิบ ข้ามผ่านอาหารสุก

- ต้องไม่ใช้ภาชนะอุปกรณ์ปะปนกันระหว่างอาหารดิบและอาหารสุก และแยกระหว่างเนื้อสัตว์

และผักผลไม้ด้วย

- ไม่ใช้มือในการหยิบจับทั้งอาหารดิบ และอาหารสุก ต้องใช้อุปกรณ์ช่วย เช่น ที่คีบ ที่ตัก

ถุงมือ ฯลฯ ต้องไม่ใช้ปะปนกันระหว่างอาหารดิบและอาหารที่พร้อมบริโภค

- ต้องมีการปอกปิดอาหาร ทั้งอาหารดิบและอาหารสุก

- อาหารที่พร้อมบริโภค ต้องยกไปไว้บริเวณที่จัดเตรียมอาหารสำหรับเสิร์ฟทันที ไม่ควรวางไว้ในบริเวณที่ปรุงอาหารนานชั่วโมงเป็นบริเวณที่ป้องกันแมลงวันได้

- ถ้าต้องเก็บอาหารปรุงเสร็จแล้ว หรือผักผลไม้ที่เตรียมพร้อมบริโภคไว้ในตู้เย็น ต้องแยกตู้เย็นไว้โดยเฉพาะ ไม่เสิร์ฟปนกับอาหารอื่นและต้องมีการปอกปิด

๒) การปรุงอาหารทางสาย

ผู้ป่วยที่ได้รับอาหารทางสายมักเป็นผู้ป่วยหนักที่มีความอ่อนแอมาก และไม่สามารถรับประทานอาหารได้ ดังนั้น ถ้าหากอาหารที่ให้ทางสายย่างมีการป่นเปื้อนแล้ว ก็มีโอกาสที่จะทำให้ผู้ป่วยเกิดโรคเนื่องจากอาหาร และน้ำเป็นสื่อได้ง่าย ดังนี้ในการเตรียมอาหารทางสาย มีข้อที่ควรระวังดังนี้ คือ

▪ บริเวณที่เตรียม ปรุง และเก็บภาชนะอุปกรณ์ สำหรับอาหารสาย ต้องแยกเป็นห้องห้องโดยเฉพาะที่สามารถป้องกันฝุ่นละอองและแมลงวันได้ โดยควรเป็นห้องปรับอากาศ

▪ ภาชนะ อุปกรณ์ที่ใช้ควรเป็นภาชนะที่สามารถซ่าเขือโรคได้ เช่น สแตนเลส แก้วที่ความร้อนรักษาที่ใช้ปิดฝาของอาหารทางสาย ควรใช้วัสดุที่สะอาดปลอดภัยที่ความร้อนและปิดได้มิดชิดก่อนใช้ควรซ่าเขือโรคที่ภาชนะอุปกรณ์ก่อน เช่น การต้ม ๑๐๐ องศาเซลเซียส นาน ๒ นาที อบความร้อน ทั้งผู้ที่ภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว ต้องล้างทำความสะอาดให้หมดทุกขั้นตอน โดยเฉพาะเครื่องปั่น

▪ อาหารทุกอย่างที่จะนำไปปรุง ต้องทำให้สุกก่อนแล้วซึ่งควรให้ได้ตามที่กำหนด จากนั้นจึงนำไปปั่นในอุปกรณ์ที่ซ่าเขือแล้ว ต่อจากนั้นจึงกรองเอาส่วนที่ป่นไม่ละเอียดออก พร้อมกับกรอกลงในขวดที่ซ่าเขือแล้ว แล้วควรนำไปซ่าเขือโรค เช่น แข็งน้ำร้อน โดยให้อุณหภูมิของอาหารสูงประมาณ ๗๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ นาที

▪ ไม่ควรวางแผนอาหารที่เตรียมปั่น และภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้โดยไม่มีการปอกปิด

▪ ควรเตรียมอาหารมื้อต่อมื้อ ถ้าจำเป็นต้องเก็บอาหารไว้สำหรับมื้อต่อไป ต้องเก็บแข็งไว้ในอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๔ องศาเซลเซียส (ใช้ภายในเวลา ๑๒ ชม.) และควรนำมาอุ่นในน้ำร้อนจนอุณหภูมิของอาหารสูงประมาณ ๗๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ นาที ก่อนนำไปให้ผู้ป่วย

▪ ผู้เตรียมอาหารทางสายย่างต้องมีสุขภาพอนามัยที่ดีและถ้ามีอาการไอจาม ต้องมีผ้าปิดปากปิดจมูกด้วย

ค. การจัดส่งอาหารให้กับผู้ป่วย

การจัดส่งอาหารให้กับผู้ป่วยจะเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่ผู้ป่วยจะได้รับอาหาร ซึ่งนับเป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากอาหารที่จัดส่งนั้นเป็นอาหารที่ปรุงสำเร็จพร้อมที่จะบริโภค

๑) Centralized Service

โรงพยาบาลวังเจ้า เลือกบริการจัดส่งอาหารให้กับผู้ป่วยประเภท Centralized Service วิธีนี้จะตักอาหารทุกด้านแยกให้ผู้ป่วยแต่ละคนไปจากโรงครัว แล้วนำไปส่งให้ผู้ป่วยรับประทานได้ทันที มีข้อดี ได้แก่ สามารถควบคุมสุขอนามัยในการตักได้ดี นักโภชนาการสามารถควบคุมอาหารได้ทุกคลาด โอกาสผิดพลาดในการจัดส่งอาหารมีน้อย

๒) การล้างทำความสะอาดรถส่งอาหาร

▪ การเช็ดทำความสะอาด ภายในรถเข็น ถ้ามีเศษอาหารติดสะสมอยู่จะเป็นแหล่งอาหารของสัตว์แมลงนำโรคโดยเฉพาะแมลงสาบ ซึ่งจะนำเขือโรคมานเปื้อนกับรถเข็น หรือแมลงสาบทัวเด็กสามารถจะอาศัยอยู่ตามซอกมุม ตามตะขอเชือกหรือในร่องแกนโครงของสแตนเลส เมื่อนำอาหารไปวางไว้ ขณะขนส่งแมลงสาบก็จะออกมาได้ตามอาหารที่วางไว้ทำให้อาหารเกิดการปนเปื้อนได้ นอกจากนั้นเศษอาหารหรือคราบน้ำจากอาหารที่เปื้อนอยู่จะทำให้สแตนเลสสึกกร่อนอีกด้วย ดังนั้น ควรมีการทำความสะอาดภายในรถเข็นให้ทั่วถึงทุกครั้งที่มีความสกปรกโดยเฉพาะก่อนและหลังการส่งอาหารและเก็บภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้แล้วทุกครั้ง โดยใช้ผ้าที่สะอาดสำหรับเช็ดรถโดยเฉพาะ ชุบน้ำผสมน้ำยาทำความสะอาด และซ่าเขือโรคด้วย

■ การล้างรถเข็น หลังจากการจัดส่งอาหารเก็บและล้างภาชนะในมือเย็นเรียบร้อยแล้ว ทุกวันครัวล้างรถเข็นทั้งภายนอกและภายในให้สะอาด โดยใช้น้ำและน้ำยาทำความสะอาดภาชนะ แล้วตากไว้ให้แห้ง ระหว่างอย่าให้มีน้ำขังในจุดต่าง ๆ ของรถ เพราะจะทำให้รถผุ ชำรุดได้ แล้วผึ่งให้แห้ง

■ ในกรณีที่มีสัตว์ แมลงอาศัยอยู่ในรถเข็น เช่น มด แมลงสาบ อาจกำจัดด้วยยาฆ่าแมลงที่มีอันตรายน้อยที่สุด โดยพ่นทิ้งไว้นานพอสมควร แล้วจึงล้างทำความสะอาดรถอีกครั้งหนึ่ง และผึ่งให้แห้ง

■ การป้องกันความสกปรกจากล้อรถ ล้อรถเป็นส่วนที่สามารถนำสิ่งสกปรกและเชื้อโรค จากห้องผู้ป่วย และบริเวณทั่วไปของโรงพยาบาลที่รถเข็นผ่านเข้าสู่โรงพยาบาลได้เป็นอย่างดี วันละ ๓ ครั้ง เป็นอย่างน้อย ดังนั้นจึงควรมีการป้องกัน ดังนี้

- จัดระบบการรับอาหาร โดยจัดให้มีเส้นทางของรถเข็นที่ไม่ต้องผ่านเข้าไปในบริเวณพื้นที่ภายในของโรงพยาบาล ทั้งนี้ในระหว่างการรับอาหารต้องมีระบบป้องกันแมลงวันด้วย

- หลังการส่งอาหารมือเย็น ควรล้างล้อรถโดยการขัดถูด้วยแปรงและน้ำยาทำความสะอาดและเช็ดน้ำล้างให้สะอาดทุกวัน

๔. การทำความสะอาดภาชนะอุปกรณ์

(๑) ภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียม ปรุง ประกอบอาหาร แบ่งออกตามวัสดุได้ ดังนี้

■ ภาชนะที่ทำด้วยวัสดุประเภทโลหะ ได้แก่ อลูมิเนียม สแตนเลส เหล็ก ฯลฯ
ภาชนะประเภทนี้ มักเป็นภาชนะที่ใช้งานหนักมีขนาดใหญ่ มีค่าบากสกปรกฝังแน่น
การทำความสะอาด

ถ้ามีค่าบากสกปรกฝังแน่น ต้องใช้เส้นใยหินชนิดคมขัด เช่น ฟอยสแตนเลส ซึ่งการใช้เส้นใยขี้ดี้ มีข้อควรระวัง เนื่องจากเส้นใยขี้ดี้ โดยเฉพาะฝอยขัด มักจะมีการหลุดขาดในระหว่างการใช้งาน และติดแน่นค้างอยู่ตามช่องภายนะ หูหม้อ หรือรอยต่อของโลหะ เมื่อนำภาชนะมาใส่อาหารก็อาจหลุดล่วงลงไปได้ ดังนั้นควรเลือกเส้นใยที่มีความเหนียว ทนทาน ถ้าเส้นใยขี้ด้อยู่ในสภาพที่เก่าและหลุดง่าย ควรรีบเปลี่ยนทันที และสึงสำคัญหลังจากขัดแล้ว ต้องล้างด้วยน้ำสะอาดให้ทั่วถึง โดยเฉพาะตามซอก มุม รอยต่อของภาชนะ แล้วตรวจสอบดูอีกครั้งก่อนนำไปใช้งานว่า มีเศษเส้นใยขี้ดิติดค้างอยู่หรือไม่

■ ภาชนะอุปกรณ์ประเภทพลาสติก เช่น ตะกร้า ตะแกรง ฯลฯ ควรใช้แผ่นไนลอนขัดที่ไม่มีความคม สำหรับภาชนะประเภทตะกร้า ตะแกรง ควรใช้แปรงข่อนอ่อนช่วยในการทำความสะอาด และการทำความสะอาดทุกครั้งหลังการใช้งาน เพราะตะกร้าจะเก็บฝุ่นและสิ่งสกปรกได้มาก และต้องแยกใช้ระหว่างตะกร้าที่ใช้กับผักสด – ผลไม้ และเนื้อสัตว์

(๒) ภาชนะสำหรับใส่อาหารเสริฟให้กับผู้ป่วย ได้แก่ จาน ชาม ถ้วย แก้วน้ำ ช้อน ส้อม ฯลฯ ภาชนะประเภทถ้วย ช้อนสำหรับใส่อาหารให้กับผู้ป่วยสามัญ ใช้ชนิดที่ทำด้วยสแตนเลส เพราะแข็งแรงทนทาน

การทำความสะอาด

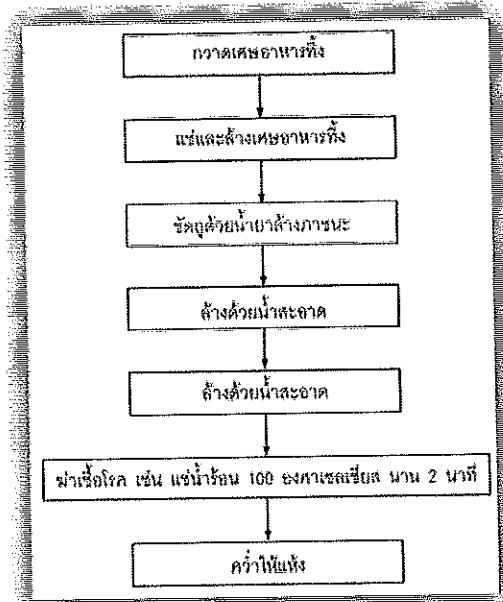
ขั้นที่ ๑ การทึบเศษอาหารผู้ป่วย (ถือว่าผู้ป่วยติดเชื้อทุกราย)

ภาชนะอุปกรณ์ของผู้ป่วยหลังจากใช้งานแล้ว จะถือว่าเป็นภาชนะอุปกรณ์ที่ปนเปื้อนเชื้อโรคที่สามารถแพร่เชื้อได้ทางน้ำมูก น้ำลาย เสmen หะ ได้ เช่น วัฒโรค ปอดอักเสบ คออักเสบ ไข้หวัดใหญ่ ฯลฯ เชื้อโรคเหล่านี้มักมีโอกาสที่จะปนเปื้อนมากับภาชนะที่ผู้ป่วยใช้ได้ เพราะมีการสัมผัสกับกันน้ำลายหรือเสmen ของผู้ป่วยได้ ผู้ป่วยบางรายอาจไม่มีความรู้ ความเข้าใจ อาจมีการพยายามลูบในภาชนะที่ใช้แล้ว หรือใส่ในกระดาษทิชชู แล้วทิ้งไว้ในภาชนะ

ดังนั้นเมื่อเก็บภาชนะอุปกรณ์จากผู้ป่วยแล้ว ให้ทึบเศษอาหารรวมลงในภาชนะที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะจากนั้nl ล้างภาชนะอุปกรณ์ตามขั้นตอนข้างต้น สำหรับเศษอาหารที่เหลือ จะต้องนำไปต้มจนเดือด อุณหภูมิ ๑๐๐

องศาเซลเซียส นาน ๒ นาที เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงนำเศษอาหารที่ต้มแล้วไปทิ้งในบ่อขยะอินทรีย์ของโรงพยาบาล

ขั้นที่ ๒ การล้างภาชนะด้วยมือ

อ้างอิงจาก ประมวลหลักเกณฑ์การสุขาภิบาลอาหารและการประยุกต์ใช้ระบบ HACCP
ในกระบวนการผลิตอาหารสำหรับโรงพยาบาล พ.ศ.๒๕๖๐ หน้า ๓๔

หมายเหตุ

- การหากแห้งหรือวาง-ผึ่งข้อน้อม ควรตั้งตามขึ้นเสมอ เพื่อป้องกันบริเวณที่สัมผัสอาหารปนเปื้อนจากภายนอก
- ภาชนะอุปกรณ์ที่ผ่านการล้างตามขั้นตอนข้างต้น จะต้องนำไปต้มฆ่าเชื้อโรคด้วย เช่น แข็งในน้ำร้อน อุณหภูมิ ๑๐๐ องศาเซลเซียส นาน ๒ นาที

๓) เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการปรุงประกอบอาหารมีหลักการที่สำคัญ คือ

- ✓ ต้องแยกใช้เฉพาะตามประเภทของอาหาร เพื่อป้องกันการปนเปื้อน โดยเฉพาะต้องแยกใช้ระหว่างอาหารดิบและอาหารที่พร้อมบริโภคแล้ว และแยกใช้ระหว่างผัก ผลไม้ และเนื้อสัตว์
- ✓ ต้องทำความสะอาดให้ทั่วถึง เนื่องจากอุปกรณ์เครื่องใช้บางชนิดมักมีพื้นผิว หรือมีบริเวณที่เป็นซอกมุมที่ล้างทำความสะอาดได้ยาก และจะเป็นแหล่งที่สะสมและแพร่กระจายเชื้อโรคได้
  - เครื่องมืออุปกรณ์ ที่ใช้ผ่อนแรง เช่น เครื่องปั่น ที่ตีไข่ ฯลฯ

การล้างทำความสะอาด

ต้องล้างทันทีหลังจากการใช้งาน เพราะจะช่วยให้ล้างได้ง่าย สิ่งสกปรกไม่ติดแน่น และควรถอดชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่สามารถถอดได้ นำออกมาร้าบทำความสะอาดให้ทั่วถึง สำหรับส่วนที่ไม่สามารถล้างด้วยน้ำได้ อาจต้องใช้แปรงขนอ่อนหรือผ้าชูบัน้ำยาล้างภาชนะทำความสะอาดและใช้น้ำสะอาดแปรงและเช็ดออกให้สะอาด นอกจากนั้นควรมีการฆ่าเชื้อโดยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัสดุ เช่น ถ้าเป็นวัสดุประเภทโลหะ สแตนเลสที่ทนความร้อน สามารถฆ่าเชื้อโรคด้วยความร้อน ๑๐๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ นาที ถ้าเป็นวัสดุอื่น ๆ เช่น พลาสติก สามารถใช้แอลกอฮอล์ ๗๐ % พ่นฆ่าเชื้อโรค

- มีดและเขียง
มีดและเขียง เป็นอุปกรณ์ที่สัมผัสอาหารโดยตรง จะต้องแยกใช้ตามประเภทอาหาร ได้แก่ สำหรับตัด

แต่งผ้า ผลไม้ ที่ยังไม่ได้ล้าง, สำหรับหันเนื้อสัตว์ดิบ, สำหรับเนื้อสัตว์ที่ปรุงเสร็จแล้ว, สำหรับผักที่ล้างทำความสะอาดแล้ว, สำหรับผลไม้ที่ล้างทำความสะอาดแล้ว เตรียมเสิร์ฟ, สำหรับอาหารที่ปรุงสำเร็จแล้วต่าง ๆ

ประเภทเชียง สำหรับประเภทเชียง โดยทั่วไปมี ๒ ประเภท คือ ไม้ และพลาสติก

สำหรับประเภท ไม้ เหมาะกับการใช้งานหนัก สามารถขัด – ขูดได้ดี แต่ มีการดูดซึมน้ำ น้ำมัน และถ้าล้างไม่สะอาดอาจเก็บไม่ดี จะทำให้มีกลิ่น ขึ้นรา และถ้าเป็นไม้ที่ตันไม่แก่ เนื้อไม้เหนียจะมีปัญหาเนื้อไม้แตกแยก เป็นร่อง ผิวขุรขะ ซึ่งเป็นแหล่งสะสมความสกปรกได้มาก

สำหรับเชียงประเภท พลาสติก พื้นผิวมักไม่เรียบและถ้าใช้งานหนักก็จะเป็นรอย ฝังลึกในเนื้อพลาสติกซึ่งเป็นแหล่งสะสมสิ่งสกปรก และจะมีอายุการใช้งานดังนี้จึงควรใช้กับ งานหันที่ไม่หนักถ้าพื้นผิวเปลี่ยนสี หรือถลอกควรเลิกใช้งาน เชียงไม่ควรใช้ขนาดใหญ่มาก เพราะจะทำความสะอาดได้ยาก

การล้างทำความสะอาด

- ขุด ขัดถู สีสกปรก
- ล้างด้วยน้ำยาล้างภาชนะ โดยแปรรูปและใช้แผ่นไนขัด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด
- นำเข้าด้วยน้ำร้อน อุณหภูมิ ๑๐๐ องศาเซลเซียส
- ผึ่งให้แห้งในที่ป้อง และมีแสงแดด

■ ผ้าเช็ดถูต่างๆ

ผ้าเช็ดถูเป็นสิ่งที่ใช้ทำความสะอาด แต่ขณะเดียวกันผ้าเหล่านี้ก็อาจเป็น แหล่งสะสมและช่วยกระจายเชื้อโรคและสิ่งสกปรกได้เป็นอย่างดี ดังนี้จึงต้องดูแลความสะอาด ของผ้าเช็ดถูเหล่านี้ด้วย ดังนี้

- ผ้าเช็ดถูต่าง ๆ ไม่ควรใช้ปะปนกัน ควรแยกผ้าที่ใช้ในการเช็ดถูในบริเวณต่าง ๆ ออกจากกัน (สำหรับบริเวณที่ปรุงอาหาร ต้องมีผ้าหรือถุงมือผ้าชนิดหนาที่ใช้สำหรับจับทุกชนิด กระแทก ในขณะที่ร้อน) ผ้าที่ใช้เช็ดถูควรมีขนาดที่ไม่ใหญ่หรือหนาเกินไป เพราะจะทำให้ซักทำความสะอาดได้ยาก และเก็บสะสมเชื้อโรคได้มาก ห้องย่างอาหารบดทำให้สิ่งสกปรกระดับต้นไปปนเปื้อนกับอาหารหรือภาชนะที่สะอาดแล้วได้ และควรมีจำนวนมากพอ เพื่อเปลี่ยนในการใช้งาน

ผ้าเช็ดถูนี้ ต้องมีการซักทำความสะอาดตลอดเวลาที่ใช้งานโดยซักกับน้ำสะอาดและน้ำยาทำความสะอาด สะอาดทันทีที่เลอะเปื้อนเล็กน้อย และควรมีการเปลี่ยนเมื่อมีความสกปรกมาก โดยควรมีถังใส่น้ำและผงซักฟอกไว้แขวนไว้ เช่น ผ้าที่ไม่ใช้แล้วเพื่อนำไปซัก ควรมีการต้มหรือใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ และนำไปพากรให้แห้งทุกวัน

- ผ้าถูพื้น ควรแยกใช้ระหว่างผ้าถูพื้นในบริเวณที่มีความสกปรกต่างกัน เช่น บริเวณที่รับอาหาร สด บริเวณที่ปรุง ฯลฯ ผ้าถูพื้นนี้ควรซักล้างบ่อย ๆ ในขณะใช้งาน ควรใช้ร่วมกับผงซักฟอก หรือน้ำยาทำความสะอาด และเช็ดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ แล้วตากให้แห้ง การซักผ้าถูพื้นต้องซักในถังที่ใช้โดยเฉพาะ ในบริเวณที่จัดไว้ให้ ห้ามนำไปซักภายในบริเวณโรงครัว และนำผ้าที่ซักแล้วไปผึ่งแดดให้แห้ง สำหรับการเก็บด้ามไม้ถูพื้น ต้องวางแขวนเอาด้านขึ้นให้ปลายสูงจากพื้น ประมาณ ๖ นิ้ว ในบริเวณที่จัดไว้ให้เฉพาะ

โดยผ้าถูพื้นหรือผ้าสกปรกต้องนำไปซักภายนอกอาคารเท่านั้น (จะมีเอกสารให้บันทึกการเก็บข้อมูล การทำความสะอาด ดังแสดงผนวก ๕)

๕) การกำจัดไขมันตกค้าง

ควรตักไขมันในถังตักไขมันวันละ ๑ ครั้ง ถ้าเป็นไปได้ แต่หากวันนั้นมีปริมาณไขมันเต็มถัง ต้องตักไขมันออกภายนอกวันนั้น เพื่อป้องกันกลิ่นไม่พึงประสงค์ตกค้างและท่อน้ำอุดตัน

จ. สุขลักษณะของผู้สัมผัสอาหาร

ผู้สัมผัสอาหาร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนการปฐุ ประกอบอาหาร ได้แก่ ผู้ส่ง - ผู้รับอาหาร ผู้เตรียม ผู้ล้างภาชนะ ผู้ปรุง ผู้เสริฟอาหาร ฯลฯ ผู้สัมผัสอาหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้อาหารสะอาดหรือมีการปนเปื้อนได้

๑) การแพร่กระจายเชื้อโรคและการปฏิบัติตัวของผู้สัมผัสอาหาร

- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง ทั้งนี้เพื่อลดความเจ็บป่วย ต่าง ๆ ที่อาจแพร่ไปสู่อาหารได้และมีการตรวจสุขภาพประจำปี

- สังเกตสุขภาพของตนเอง ถ้ามีอาการผิดปกติ ควรแจ้งให้นักโภชนาการ ส่วนหน้าถ้าเป็นไปได้ หรือหากมีอุบัติเหตุ หรืออาการผิดปกติกระหันกระหัน ให้แจ้งนักโภชนาการทันที และรับรักษาทันที เช่น ปวดศีรษะ ปวดท้อง จมูก (ไซนัส) เจ็บคอ เจ็บหน้าอก มีไข้สูงเกิน ๓๗.๕ องศาเซลเซียส เป็นหวัด ไอ จามตัวเหลือง ตาเหลือง ปวดท้องท้องเสียคืนล้วนไส้ อาเจียน ได้รับบาดเจ็บ เช่น มีดบาด น้ำร้อนลวก ไฟไหม้ โดนกระแทก มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น มีแพลผุพอง อักเสบหรือฝี มีหนอง เป็นผื่นคันตามลำตัว ในกรณีที่อาจแพร่เชื้อโรคลงสู่อาหารได้ ควรให้หยุดการปฏิบัติงานหรือตามการพิจารณาของผู้ว่าจัง เนื่องจากจะร่วง เป็นแพลติดเชื้อ เป็นไข้ตัวเหลือง เป็นต้น

- รักษาความสะอาดของร่างกายอยู่เสมอ โดยเฉพาะก่อนการปฏิบัติงาน เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน สร�ะ面目วัน ฯลฯ และไม่ควรไว้ผมยาว หากยาวต้องมัดรวบเก็บไว้ให้เรียบร้อย

- รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า แต่งกายให้ถูกสุขลักษณะ ได้แก่

- สวมหมวกคุณผู้ชายและเก็บผ้าให้เรียบร้อย
- ใส่เสื้อผ้าที่สะอาด และควรเปลี่ยนไข่เสื้อผ้าที่ใช้เฉพาะในการปฏิบัติงาน
- ผูกผ้ากันเปื้อนเต็มตัวสีขาว
- สวมรองเท้าที่สะอาด ก่อนการปฏิบัติงานควรล้างรองเท้าและเปลี่ยน ใช้รองเท้าเฉพาะการปฏิบัติงาน โดยควรใช้รองเท้าที่ไม่ทำให้เกิดการระเด็นของน้ำและไม่ลื่น

- รักษาความสะอาดของมือ คือ

- การล้างมือที่ถูกต้อง ๗ ขั้นตอน อย่างน้อย ๒๐ วินาที ถ้ามีมือให้สะอาดทุกส่วน ทั้งด้านหน้าด้านหลัง ซอกนิ้ว ปลายเล็บ ข้อมือ โดยต้องล้างมือทุกครั้ง หลังจากที่มีการปนเปื้อน เช่น การก่อและหลังใช้ห้องน้ำ การหยิบผ้าเช็ดตัว การแกะเกาตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การจับลังขยะ การปิดปาก-จมูกขณะไอ จาม ฯลฯ หลังจากล้างมือแล้วควรใช้กระดาษเช็ดให้แห้งหรือใช้ผ้าสะอาด ห้ามใช้มือกับเสื้อผ้า ผ้ากันเปื้อน หรือผ้าที่ไม่สะอาด

- ต้องตัดเล็บให้สั้นอยู่เสมอทั้งเล็บมือและเท้า ไม่ทาเล็บ หรือประดับตกแต่งเล็บด้วยอุปกรณ์อื่น ๆ
- ไม่สวมนาฬิกา ไม่ผูกเข็อกที่ข้อมือ หรือสวมเครื่องประดับข้อมือ นิ้วมือ และข้อมือ ตุ่มๆ เพราะเป็นแหล่งกำเนิดเชื้อโรค ใส่หลังปฏิบัติงานได้

- ถ้ามีบาดแผลเล็กน้อย ต้องปิดพลาสเตอร์กันน้ำที่ป้องกันเชื้อโรคจากแผลได้ แต่ถ้ามีหนองของควรหยุดปฏิบัติงาน

- ไม่ควรขยายตัวระหว่างปฏิบัติงาน เพราะเชื้อโรคจากอาหารจะเข้าสู่ตัว และเชื้อโรคจากตาก็จะปนเปื้อนสู่อาหาร

- ห้ามใช้มือสัมผัสกับอาหารโดยตรง โดยเฉพาะอาหารที่พร้อมบริโภค ต้องใช้อุปกรณ์หรือถุงมือที่สะอาดช่วยในการหยิบจับและอุปกรณ์หรือถุงมือ ต้องใช้เฉพาะ อาหารชนิดนั้น ๆ เท่านั้น ไม่ใช้ปะปนกัน ขณะสวมถุงมือต้องไม่หยิบจับสิ่งของหรืออาหารอื่น และควรเปลี่ยนถุงมือบ่อย ๆ

■ มีการปฏิบัติดินที่ถูกต้อง ได้แก่

- ไม่แคะ แกะ เก้า จมูก ศรีษะ หรือ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ถ้าจำเป็นต้องล้างมือให้สะอาด

หลังจากการ แคะ แกะ เก้า

- การไอ การจาม ควรใช้กระดาษหรือผ้าปิดปากและจมูกแล้วครัวล้างมือให้สะอาด
- ไม่พุดคุยผ่านอาหาร โดยเฉพาะอาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว
- ไม่ยกหรือหยิบอาหารดิบ ข้ามผ่านอาหารที่พร้อมบริโภค
- ต้องมีการปอกปิดอาหาร หั้งอาหารดิบและอาหารสุกด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เสื่อ เพื่อป้องกันฝุ่น และสัตว์นำโรคอื่น ๆ

ก่อนนำอุปกรณ์เครื่องครัวสัมผัสกับอาหารไม่ว่าจะอาหารดิบหรือสุก ควรล้างทำความสะอาด และเช็ดให้แห้ง ด้วยผ้าสะอาด ก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง

- ไม่รับประทานอาหารในบริเวณที่ปฏิบัติงาน ควรรับประทานอาหารในบริเวณที่จัดไว้ให้เฉพาะ
- ห้ามนำอุปกรณ์ที่ทนเองชิมอาหาร วางกลับไปในอาหารนั้น ๆ ความมืดอุปกรณ์ตัวกลาง เช่น ขอน

และการน้ำใส่ของตนเอง

- ขณะปรุงประกอบอาหาร ต้องระมัดระวังการปนเปื้อนของอาหาร
- การหยิบจับภาชนะ ต้องไม่สัมผัสกับบริเวณที่สัมผัสอาหาร ไม่ใช่มือเข็คหรือขัดถูภาชนะที่ล้าง

สะอาดแล้ว

- อาหารที่พร้อมบริโภค ต้องยกไปไว้บริเวณที่จัดเตรียมอาหาร ไม่ควรวางไว้ในห้องปรุงอาหารเป็นเวลานานเกินไป เพื่อป้องกันแมลง
- ห้ามน้ำอาหารไปเก็บไว้ในตู้ของใช้ส่วนตัวหรือซุกซ่อนไว้ เพราะจะเป็นแหล่งอาหารของสัตว์และแมลงนำโรค

- ระหว่างวันควรมีการภาัดเช็ดถูในจุดที่มีเศษขยะ การเลอะเปื้อน
- ปิดประตูทุกครั้งหลังใช้งานและก่อนกลับบ้าน ไม่ว่าจะเป็นห้องใดก็ตาม หากกลับบ้านล็อกประตู

ทุกครั้ง

- ควรตรวจวัดอุณหภูมิตู้เย็นอย่างสม่ำเสมอ (จะมีเอกสารให้บันทึก ดังแสดง ผนวก ๕) แต่จะเป็นหน้าที่หลักของนักโภชนาการช่วงวันทำการ จะให้แม่ครัวช่วยบันทึกเพียงวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น ถ้ามีน้ำแข็งเกาประสิทธิภาพของตู้เย็นจะลดลง จัดวางอาหารให้เป็นระเบียบ แยกประเภทอาหาร และไม่มากเกินไป
- เปลี่ยนรองเท้าและเสื้อผ้าทุกครั้งที่เข้าอาคารและห้องปั่นอาหารทางสายยาง

- ดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบริเวณที่รับผิดชอบและบริเวณส่วนรวม
- ห้ามดื่มน้ำร้อน ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามเล่นการพนัน
- เมื่อมีปัญหาหรือพบข้อกพร่อง ควรแจ้งให้ผู้รับผิดชอบทราบทันที เช่น ไฟไหม้ แก๊สหุงต้มหมุด

ท่อระบายน้ำอุดตัน ฯลฯ

๒) การควบคุมสุขอนามัยของผู้สัมผัสอาหาร

การตรวจสุขภาพประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง ได้แก่

- การตรวจโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ
  - X – Ray ปอด เพื่อตรวจหารั้นโรค
  - การตรวจคอ ดูการอักเสบในระบบทางเดินหายใจ
- การตรวจโรคที่ติดต่อโดยอาหารและน้ำเป็นสื่อโดยตรวจ Rectal Swab Culture หรือตรวจอุจจาระเพื่อหาเชื้อที่ทำให้เกิดโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ ที่สำคัญ ได้แก่ Salmonella, Shigella, Vibrio Cholera, พยาธิต่าง ๆ
  - ตรวจผิวน้ำ บาดแผล เพื่อตรวจผิวน้ำ แผ่น ฝี หนอง เส็บ ทู หนังศีรษะ
  - ตรวจร่างกายทั่วไป เพื่อเป็นการดูแลสุขภาพ เช่น ความดัน น้ำตาล ในเส้นเลือด ไขมันในเส้นเลือด สายตา ความเข้มของเลือด

อ้างอิงจากศูนย์มาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย (Food Safety Hospital) พ.ศ. ๒๕๖๐ และประเมินผลลักษณะที่การสุขาภิบาลอาหารและการประยุกต์ใช้ระบบ HACCP ในกระบวนการผลิตอาหารสำหรับโรงพยาบาล พ.ศ.๒๕๖๒

พนวก ๒
รายละเอียดการจัดบริการอาหารผู้ป่วย

๑. รายการอาหารหมุนเวียน ๑ สัปดาห์

วัน/มื้อ	เช้า	กลางวัน	เย็น
๑. จันทร์	ข้าวต้มหมูสับ	ข้าวผัดหมูใส่ไข่ + น้ำซุป + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม + ผัดกะหล่ำปลีใส่หมู + ต้มข้าวไก่
๒. อังคาร	ข้าวต้ม + ผัดผักบุ้งไฟแดงหมูสับ	ข้าวะเพราหมูสับ + ไข่เจียวผัดรวม ^๑ + น้ำซุป + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^๒ + ต้มจีดมะระ ^๓ + ผัดพริกแกงถั่วผักယาใส่หมู
๓. พุธ	ข้าวต้ม ^๔ + หมูปิ้นก้อนทอดใส่ผัก	กวยเตี๋ยวเส้นเล็กน้ำใส ^๕ ลูกชิ้นหมูสับ + ผลไม้/ ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^๖ + แกงส้มกุ้งผัดรวม ^๗ + ไข่เจียวมะเขือเทศ
๔. พฤหัสบดี	ข้าวต้ม ^๘ + ไข่ตุ๋นหมูสับผัดรวม	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^๙ + เกาเหลาลูกชิ้นหมู ชิ้น + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^{๑๐} + แกงส้มกุ้งผัดรวม + ไข่เจียว มะเขือเทศ
๕. ศุกร์	ข้าวต้มหมูสับ	ผัดไทใส่ไข่ใส่หมู + น้ำซุป + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^{๑๑} + ต้มจีดผักกาดขาวหมูสับ ^{๑๒} + พะแนงไก่
๖. เสาร์	ข้าวต้ม ^{๑๓} + ปลา尼ลทอดสามรส	ข้าวผัดหมูใส่ไข่ + น้ำซุป + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^{๑๔} + แกงเขียวหวานไก่ ^{๑๕} + ผัดฟักแมวใส่ไข่
๗.อาทิตย์	ข้าวต้ม + ผัดถั่วงอกใส่เต้าหู้หมูสับ	มะมีน้ำลูกชิ้นหมูสับ ^{๑๖} + ผลไม้/ของว่าง	ข้าวสวย/ข้าวต้ม ^{๑๗} + ไข่พะโล้ใส่หมู + ผัดผัดรวมมิตร

หมายเหตุ

- ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล แต่ต้องไม่เป็นผลไม้หวานจัด เช่น ละมุด ลำไย มะละกอ หรือตามฤดูกันของนักโภชนาการ
- การเลือกประเภทของว่าง ต้องเลือกตามความเหมาะสมกับโรค หรือตามคุลพินิจของนักโภชนาการ
- นักโภชนาการเป็นผู้จัดทำรายการอาหารหมุนเวียน ๑ สัปดาห์ตั้งตารางข้างต้น หากผู้รับจ้างมีเหตุจำเป็นที่ต้องการเปลี่ยนแปลงรายการอาหาร กรุณาแจ้งต่อนักโภชนาการล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และรายการอาหารขึ้นอยู่กับคุลพินิจของนักโภชนาการ

๔. การจัดบริการอาหารผู้ป่วยตามมาตรฐานของโรงพยาบาลวังเจ้า

๒.๑ สัดส่วนอาหารผู้ป่วยทั่วไปและเฉพาะโรคที่จัดบริการของโรงพยาบาลวังเจ้า

ประเภทอาหาร	พลังงาน (กิโลแคลอรี)	คาร์บอไฮเดรต (ข้าว/เส้น ก๋วยเตี๋ยว) (หน่วย : ทัพพี)	เนื้อสัตว์/ไข่ (ข้อนโต๊ะ)	ต่อ ๑ วัน (๓ มื้อ)		
				ผัก (หัว)	ผลไม้ (ส่วน)	น้ำมัน/ ไขมัน (ช้อนชา)
ทั่วไป						
๑. ธรรมดा	๑,๘๐๐	๑๑	๑๒	๔-๖	๑	๗
๒. อ่อน	๑,๕๐๐	๘.๕	๑๐	๔-๖	๑	๕.๕
๓. เหลวข้น	๖๐๐-๑,๐๐๐					
๔. เหลวใส	๘๐๐					
เฉพาะโรค						
๕. ธรรมดา-เบาหวาน	๑,๘๐๐	๙.๕	๑๕	๔-๖*	๑	๗
๖. อ่อนเบาหวาน	๑,๕๐๐	๗.๕	๑๒	๔-๖*	๑	๖.๕
๗. ธรรมดา-ไขมันตា	๑,๘๐๐	๑๑	๑๗**	๔-๖	๑	๕
๘. อ่อน-ไขมันตា	๑,๕๐๐	๘.๕	๑๕**	๔-๖	๑	๓.๕
๙. ธรรมดา-โปรตีนตា	๑,๘๐๐	๑๒.๕	๗	๔	๑	๗.๕
๑๐. อ่อน-โปรตีนตា	๑,๕๐๐	๙.๕	๖	๔	๑	๖.๕
๑๑. ธรรมดา-โปรตีนสูง	๑,๘๐๐	๑๑	๑๕-๑๘	๖	๑	๓-๕
๑๒. อ่อน-โปรตีนสูง	๑,๕๐๐	๙	๑๔	๖	๑	๓-๕
๑๓. ธรรมดา-พลังงานสูง	๒,๐๐๐	๑๒	๑๓	๖	๑.๕	๗.๕
๑๔. อ่อน-พลังงานสูง	๑,๘๐๐	๑๑	๑๒	๖	๑.๕	๖
๑๕. ธรรมดา-พลังงาน และโปรตีนสูง	๒,๐๐๐	๑๐.๕	๒๑	๖	๑.๕	๖
๑๖. อ่อน- พลังงานและ โปรตีนสูง	๑,๘๐๐	๙.๕	๑๙	๖	๑.๕	๕

หมายเหตุ

- * หมายถึง เน้นจัดบริการผักไม่ให้พลังงานหรือให้พลังงานต่ำมากเป็นหลัก
- ** หมายถึง เน้นจัดบริการโปรตีนที่มีไขมันตាเป็นหลัก
- น้ำตาลที่เติมลงในอาหาร ไม่เกิน ๖ ช้อนชาต่อวัน

ล้างอุจจาระมาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย (Food Safety Hospital) พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒ การจัดบริการอาหารผู้ป่วย

- ๑) จัดบริการอาหารแบบโขเดียมต่ำทุกประเภท (ปริมาณโขเดียมในอาหาร ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิกรัม) ยกเว้น คำสั่งแพทย์เพิ่มปริมาณโขเดียมในอาหารของผู้ป่วยรายนั้น
- ๒) ปรุงอาหาร รสไม่จัด ลดหวาน มัน เค็ม สรุกด้วยไม่ควรให้มีเกรียบเป็นสีดำ เนื่องจากเป็นอาหารผู้ป่วยจึง

จำเป็นต้องเน้นลดหวาน มัน เค็ม ทำให้จำเป็นต้องเน้นการทำอาหารที่เพิ่มรสชาติและกลิ่นจากเครื่องเทศและสมุนไพร เป็นหลัก เช่น ขิง ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด ห้อม กระเทียม พริกไทย เครื่องเทศต่าง ๆ รวมถึงการทำน้ำซุปที่ไม่ใส่ผงชูรส/ชูกัลอน/รสดี จะเน้นเคี่ยวกรอบหมู/วัตถุดิบจากธรรมชาติเป็นหลัก

๓) อาหารเหลวข้น จัดบริการเป็นนมถั่วเหลือง หวานน้อย เป็นหลัก ประมาณ มื้อละ ๒-๓ กล่อง (อ้างอิงจาก ปริมาณนมกล่อง ๒๓๐ มล.)

๔) อาหารเหลวใส จัดบริการเป็นน้ำข้าว เป็นหลัก ทั้งน้ำอาจเติมน้ำตาลทรายหรือน้ำมันถั่วเหลืองเพิ่ม ไม่เกินอย่าง ละ ๑๕ ข้อนชา/วัน แต่ถ้าย่างไก่ตามขึ้นอยู่กับคำสั่งแพทย์

๕) โรคเก้าต์ ควรหลีกเลี่ยงอาหารประเภทสัตว์หรือไข่เรogen ข้อต่อ-กระดูก, เครื่องในสัตว์ ยอดผัก เช่น กระเทียม อ่อน กระถิน ชะอม เป็นต้น

๖) โรคไต ตั้งแต่ระยะที่ ๓b ขึ้นไป ควรจัดเป็นอาหารโปรตีนต่ำและโซเดียมต่ำเป็นหลัก (ทั้งนี้ขึ้นกับคำสั่งแพทย์) และอาจมีคำสั่งแพทย์เพิ่มเติมกรณีมีผู้ป่วยโรคไตที่มีปัญหาเรื่องดับอิเล็กโทรไลท์ในเลือดผิดปกติ เช่น ผู้ป่วยที่มีภาวะโพแทสเซียมในเลือดสูง ควรหลีกเลี่ยงอาหาร เช่น มันต่าง ๆ กล้วย ส้ม ผลไม้แห้งต่าง ๆ ลูกเกด ถั่วเมล็ดแห้ง ผักโขม (สด) นมและผลิตภัณฑ์จากนม ทุเรียน กล้วย ลำไย ลูกเกด ลูกพุน แครอท มะเขือเทศ หน่อไม้ผัรั่ง คงน้ำ หัวปลี ผักชี เป็นต้น กรณีนี้นักโภชนาการจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาและตรวจสอบ

๗) โรคหัวใจที่ได้รับยา warfarin ควรหลีกเลี่ยงอาหาร เช่น ผักใบเขียว กระเทียม ขิง ถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์ ของถั่วเหลือง ชาเขียว เป็นต้น (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำสั่งแพทย์)

๘) อาหารพลังงานหรือโปรตีนสูง หรืออาหารพลังงานและโปรตีนสูง เช่น เพิ่มผลไม้ทุกมื้อ เพิ่มน้ำมันถั่วเหลืองในอาหาร เพิ่มไข่มือละ ๑ พอง เป็นต้น (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำสั่งแพทย์)

๙) อาหารงดสีดำแดง เช่น พริกสีแดง พริกไทย เครื่องเทศ มะเขือเทศ พริกแกงเผ็ด เป็นต้น

๑๐) อาหารผู้ป่วยติดเชื้อแยกโรค ต้องจัดใส่ภาชนะแยกโรคที่ใช้แล้วทิ้งเท่านั้น

๑๑) อาหารปั่นทางสายยาง ตามสูตรที่นักโภชนาการกำหนด

๑๒) การจัดบริการอาหารผู้ป่วยคร้านีดึงการแพ้อาหาร (แพ้นม แพ้ไข่ แพ้ถั่วเหลือง) อายุ น้ำหนัก ศาสนา ความสามารถในการรับประทานอาหาร โรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ เป็นต้น

๑๓) อาจมีปัญหาการบริโภคของผู้ป่วย เช่น ความไม่ชอบ ความกังวลที่ทำให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารนั้น ๆ ไม่ได้ จนส่งผลต่อแผนการรักษาของแพทย์ ยกตัวอย่างสถานการณ์ เช่น ผู้ป่วยมีความกังวลเรื่องเนื้อสัตว์ปีกจากการเป็นโรคเก้าต์ จึงของดอาหารประเภทสัตว์ปีกทุกมื้อ หรือผู้ป่วยไม่ชอบทานไข่ จึงดูอาหารที่มีไข่ สถานการณ์ตัวอย่างข้างต้น อาจทำให้ต้องจัดรายการอาหารอื่นให้แทน

๑๔) การรับประทานอาหารจากหอผู้ป่วย และการระบุป้ายอาหาร นักโภชนาการจะเป็นผู้ดูแลหลักทั้งหมด ยกเว้น วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

มาตรฐานโภชนบริการ โรงพยาบาลวังเจ้า

๓. การบริการอาหารแก่ผู้ป่วยสามัญและผู้ป่วยห้องพิเศษ

มื้อ อาหาร	ประเภทการบริการผู้ป่วย	
	สามัญ	พิเศษ
เช้า	ข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุ้ย หรืออาหารประเภทเดียวกัน	
เที่ยง	อาหารจานเดียว + น้ำซุป + ผลไม้/ของ ร่าง (ตามความเหมาะสมสมกับโรค)	เพิ่มน้ำ/ข้น ๑ ช้อน + อาหารว่างช่วง บ่าย (ตามความเหมาะสมสมกับโรค)
เย็น	ข้าวสวย/ข้าวต้ม + กับข้าว ๒ อย่าง	

หมายเหตุ

- ผู้ป่วยห้องพิเศษจะใช้ภาชนะต่างจากผู้ป่วยสามัญ
- รายการอาหารหมุนเวียน ๑ สัปดาห์
- จัดบริการอาหารแบบโซเดียมต่ำทุกประเภท (ปริมาณโซเดียมในอาหาร ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิกรัม) ยกเว้น
คำสั่งแพทย์เพิ่มปริมาณโซเดียมในอาหารของผู้ป่วยรายนั้น
- อาหารเฉพาะโรค จัดบริการและควบคุมโดยนักโภชนาการ
- อาหารอ่อนจัดบริการเป็นข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุ้ย หรือข้าวต้ม + กับข้าว ๒ อย่าง หรืออาหาร
ประเภทเดียวกัน
- อาหารเหลวขึ้น จัดบริการเป็นนมถั่วเหลือง หวานน้อย เป็นหลัก ประมาณ มื้อละ ๒-๓ กล่อง (อ้างอิงจาก
ปริมาตรน้ำกล่อง ๒๓๐ มล.)
- อาหารเหลวใส จัดบริการเป็นน้ำข้าว เป็นหลัก ทั้งนี้อาจเติมน้ำตาลทรายหรือน้ำมันถั่วเหลืองเพิ่ม ไม่เกิน
อย่างละ ๑๕ ช้อนชา/วัน แต่อย่างไรก็ตามขึ้นอยู่กับคำสั่งแพทย์
- อาหารปั่นทางสายยาง สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคบางราย (กรณีผู้ป่วย)
- กรณีผู้ป่วยต่างศาสนา อาหารธรรมชาติ-อ่อน จะจัดบริการข้าวสวย/ข้าวต้ม + เมนูไข่ เป็นหลัก
- อาจมีการปรับเปลี่ยนรายการอาหารของมื้อใดมื้อหนึ่งตามความเหมาะสมจากการประเมินของนัก
โภชนาการ โดยราคาต่อมื้อไม่เกิน ๓๕ บาท (ไม่รวมอาหารปั่นทางสายยาง)

๔. การรับ-ส่งอาหาร

เวลา/เมื่อ	เข้า	เที่ยง	เย็น
๒.๑ รับยอด-รายการอาหาร	๐๖.๐๐ น.	๑๐.๐๐ น.	๑๔.๐๐ น.
๒.๒ เปลี่ยนรายการ-ลดยอดอาหาร	๐๖.๓๐ น.	๑๐.๓๐ น.	๑๔.๓๐ น.
๒.๓ เพิ่มยอดอาหาร	เพิ่มยอดอาหารได้ไม่เกิน ๑๖.๐๐ น. ของวัน		
๒.๔ จ่ายอาหาร	๐๗.๓๐ น.	๑๑.๓๐ น.	๑๕.๓๐ น.
๒.๕ เก็บภาชนะ	๐๘.๓๐ น.	๑๓.๐๐ น.	๑๖.๓๐ น.

หมายเหตุ

- ข้อ ๒.๒ ข้อความ “เปลี่ยนรายการอาหาร” หมายถึง เปลี่ยนประเภท/ชนิด/เมนู/ส่วนผสม และ ข้อความ “ลดยอดอาหาร” หมายถึง Discharge/Refer/ยกเดิก จากยอดเดิมที่แจ้ง
- ข้อ ๒.๓ กรณีเพิ่มยอดอาหาร “ก่อนเวลาจ่ายอาหารมื้อนั้น ๆ ๑๕ นาที” หรือ “เพิ่มยอดอาหารหลัง เวลาจ่ายอาหาร” หรือ “เพิ่มยอดอาหารกะทันหัน” ทางงานโภชนาการจะจัดบริการอาหารธรรมดा ด้วยเมนูไข่เป็นหลัก หรือสำหรับอาหารอ่อน จะจัดบริการเป็นข้าวต้มหมู/ไก่/ปลา หรือข้าวต้มกุ้ย หรืออาหารประเภทเตี้ยกวัน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการบริการอาหาร ยกเว้นกรณีเพิ่มยอด อาหารเป็นจำนวนมากหรือทางหอผู้ป่วยแจ้งเพิ่มยอดอาหารกะทันหันพร้อมความต้องการอาหารให้ ผู้ป่วยอย่างเร่งด่วน อาจส่งผลให้ผู้ป่วยรายใหม่ไม่ได้รับอาหารตรงตามเวลาการจ่ายอาหารที่กำหนดไว้ ข้างต้น
- ข้อ ๒.๕ เมื่อถึงกำหนดเวลาเก็บภาชนะ แต่ผู้ป่วยยังไม่ได้รับประทานหรือยังรับประทานอาหารไม่ เสร็จ ทางหอผู้ป่วยจะรับผิดชอบดูแลการจัดการเศษอาหารและภาชนะด้วยตนเอง โดยนำเศษอาหาร และภาชนะที่ใช้แล้วมาทิ้งและเก็บใส่ภาชนะที่ปิดมิดชิดที่งานโภชนาการจัดเตรียมภาชนะและสถานที่ ไว้ให้

ผนวก ๓

แบบตรวจมาตรฐานสุขागิบาลอาหารสถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล

**แบบตรวจมาตรฐานสุขागิบาลอาหารสถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล
(ตามกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561)**

ส่วนที่ 1 : คำชี้แจง

แบบตรวจมาตรฐานสุขागิบาลอาหาร “สถานที่จำหน่ายอาหาร” ใช้สำหรับตรวจประเมิน สถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มนิดต่างๆ ในโรงพยาบาล ร้านจำหน่ายอาหาร ภัตตาคาร สถานอาหาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มนิดต่างๆ ในโรงเรียน/โรงเรียน/โรงงาน/เรือน้ำ窑/รถยก/รถไฟ/เครื่องบิน/ห้ามก่อภัย เป็นต้น รวมถึง ร้านอาหารในลักษณะอื่นๆ ที่ค้าขายคลึงกัน และในกรณีของการประกอบกิจการจำหน่ายอาหารเฉพาะกิจ (Event) งานมหกรรมอาหาร งานเกษตรแฟร์ ของหน่วยงานภาครัฐ หรือ เอกชน (ยกเว้นแพลงลอยจำหน่ายอาหารในพื้นที่ทางสาธารณะ)

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลทั่วไป :

1. ชื่อโรงพยาบาล ..... ผู้ดูแล.....
2. ประเภทโรงพยาบาล ..... จำนวนเตียง (สามัญ/พิเศษ).....
3. ผู้ดูแล (นักโภชนาการ/โภชนากร)
จำนวน ..... คน ผ่านการอบรมฯ จำนวน ..... คน
4. ผู้สัมผัสอาหาร (เด็กน้ำดื่มติดอาหาร/ปรุง ประกอบอาหาร/จำหน่ายอาหาร/สั่งฟื้นอาหาร/ถังกาแฟอุปกรณ์)
จำนวน ..... คน ผ่านการอบรมฯ จำนวน ..... คน
5. ขนาดพื้นที่ น้อยกว่า 200 ตารางเมตร 大 กว่า 200 ตารางเมตร
6. ชื่อหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่ตรวจสอบ ..... จังหวัด .....
ชื่อผู้สำรวจ ..... ชื่อ-สกุล ..... ผู้รับใบอนุญาต/หนังสือรับรองการเจ้ง ..... จัดตั้งสถานที่ปัจจุบัน ประกอบอาหาร
เลขที่ ..... ออกรเมื่อวันที่ .....
ชื่อ-สกุล ผู้รับใบอนุญาต/หนังสือรับรองการเจ้ง .....
ที่ตั้งสถานที่ ..... ตรอก/ซอย ..... หมู่ที่ ..... ถนน .....
ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

ส่วนที่ 3 แบบตรวจมาตรฐานสุขอนามัยอาหารสถานที่ประกอบอาหารห้องปูบในโรงอาหาร จำนวน 75 ชั้ง (5 หมวด)

- วิธีการใช้แบบประเมิน : ให้แสดงเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการตรวจแนะนำตามรายละเอียดของห้องซึ่งลักษณะ
1. ถูกต้องครบถ้วน : สถานที่ประกอบอาหารห้องปูบในโรง เป็นไปตามข้อกำหนดสุขอนามัยและให้ถูกต้องครบถ้วน
  2. ต้องปรับปรุง : สถานที่ประกอบอาหารห้องปูบในโรง ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดสุขอนามัย
คู่ควรจะเรียนรู้แนวโน้มของอาหารให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตามข้อกำหนด
  3. ไม่มีกิจกรรม : สถานที่ประกอบอาหารห้องปูบในโรง ไม่มีกิจกรรมที่รวมบุคคลในห้องอาหาร และไม่เป็นไปอย่างด้าน
- สุขอนามัยอาหาร ให้อธิบายผู้ดำเนินการฐานห้องซึ่งลักษณะในข้อที่ ๑

หมวด 1 สถานที่บริโภคอาหาร และสถานที่เตรียม ปรุง ประกอบอาหาร (จำนวน 35 ชั้ง)

1.1 บริเวณที่บริโภคอาหาร (จำนวน 10 ชั้ง)

ข้อกำหนดสุขอนามัย	ผลการตรวจแนะนำ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่มี กิจกรรม	
1. ที่นั่ง สะอาด ไม่มีเหมหะยับ หรือเด็กอาหาร ในระหว่างที่ให้บริการ				
2. ผู้เข้ารับประทาน สะอาด ไม่มีเหมหะยับ				
3. เป็นเขตปลอดบุหรี่ ตามกฎหมายการควบคุมเพลิงกันไฟสูบ				
4. มีอ่างล้างมือหรืออุปกรณ์ทำความสะอาดอีก 1 ตัวที่ห้องน้ำโดยทันที				
5. ได้เช็ดทำความสะอาด ห้องน้ำ ไม่ใช้ชุดและไม่ใช้ทราบสกปรก				
6. ไม่พ่นสักร์ แมลงลงไว้ในห้องน้ำ ไม่ลืมปิดปากห้องน้ำ				
7. จัดบริการซ่อนกลาง สำหรับอาหารที่ต้องรับประทานร่วมกัน				
8. ไม่ใช้กระถุงพลาสติก เป็นชิ้นเดียวแต่ต้องห่อหุ้มอาหาร				
9. ไม่ใช้มานอต/มีติ๊กและก่ออ่องส์เป็นชิ้นเดียวเพื่อเพิ่มในการปรุง/บุนอาหาร กรณีใช้แมลงศักดิ์สิทธิ์เป็นชิ้นเดียวต้องได้มาตราฐาน ของ ก.ค.				
10. มีนาฬิกา/อุปกรณ์/เครื่องมือ สำหรับป้องกันอัคคีภัย				
รวม				

1.2 บริเวณที่เตรียม ปรุง ประกอบอาหาร (จำนวน 15 ชั้ง)

ข้อกำหนดสุขอนามัย	ผลการตรวจแนะนำ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่มี กิจกรรม	
1. ที่นั่ง ห้ามเข้าสูดและเร่ง ไม่ชำรุด ห้ามความสกปรกมากได้ร่วม				
2. ที่นั่ง สะอาด ไม่มีน้ำซัง ไม่มีศักดิ์สิทธิ์ หรือเศษอาหารบนที่นั่ง				
3. ผู้เข้ารับประทาน สะอาด ไม่มีเหมหะยับหรือคราบเปื้อน				
4. มีการระบายน้ำยาฆ่าเชื้อพอก เต็ม ไม่ปล่อยระยะเวลาไว้ หรือพักอยู่ ภูมิภาคฯ หรือคงอยู่รับประทาน เป็นทัน				
5. มีอ่างล้างมือ สะอาด ไม่มีความสกปรก ให้การได้ดี น้ำสบู่ใช้ตลอดเวลา				
6. ใช้ ฟิตเนส ประกอบ พร้อมปรุงอาหาร สะอาด มีสภาพดี ไม่มีอาหารสกปรก สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม.				
7. ไม่เหลือของ ประกอบ หรือปรุงอาหารบนพื้น บนขอบอ่างล้างมือห้องน้ำ				

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจน้ำหน้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่ปี กิจกรรม	
8. ไม่พบสัตว์/แมลงไม้ไว้ ตัวตันเสื่อง ในบริเวณที่เก็บรักษา ปรุ่ง ปะยางอนามัย				
9. สรรเมียที่เป็นพืชหรืออัญตราภ จัดเป็นยังคงอย่างกางเกงทิ้งไว้ เดือน ปรุ่ง ปะยางอนามัย และมีการดูแลอย่างดี				
10. ไม่นำอาหารสับในรากสุราเคมี มาใช้บารุงอนามัย				
11. มีสิ่งของรับน้ำฝนอยู่ที่ไม่สกปรก ไม่ร้าวซึม และมีนาฬิกาติดตัว				
12. บริเวณรอบต้นไม้สูง สระคาด ไม่มีเศษขยะตกค้าง และทราบสึกป่วย				
13. มีการแยกห้องห้อง ห้องนอนสูงสุดอยู่บริเวณที่สูง				
14. ห้องที่ร่วงระเบียงไม้ สามารถกระชับขนาดได้ดี ไม่มีเศษอาหารตกค้าง				
15. มีร่องตักไขมนก/การเก็บน้ำสำรองสำรองที่จะสูญเสียและ				
รวม				

1.3 บริเวณห้องส้วม (จำนวน 4 ข้อ)

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจน้ำหน้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่ปี กิจกรรม	
1. ห้องส้วม และห้องล้างนม รีบ้านน้ำเพียงพอ มีสิ่งที่พักอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างรวดเร็วให้ครบถ้วน				
2. ห้องส้วม สระคาด ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีคราบสกปรก ไม่มีน้ำขัง				
3. ห้องส้วม สระคาด ไม่มีคราบสกปรก ให้การดูแลดี มีสบู่เช็ดออกเท่านาน				
4. ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วน และประดิษฐ์ต้องปิดหลังคา จากบริเวณที่เป็น เทวีชน ปรุ่ง ปะยางอนามัย และบีโภคอาหาร				
รวม				

1.4 ค่าความเข้มของแสงสว่างในบริเวณต่างๆ (จำนวน 6 ข้อ)

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจน้ำหน้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่ปี กิจกรรม	
1. บริเวณที่บีโภคอาหาร แสงสว่างฯ อย่างน้อย 215 ลักซ์ มาก ไม่ต้องครอบหลังคาไฟ				
2. บริเวณที่เตรียม ปรุ่งอนามัย แสงสว่างฯ อย่างน้อย 300 ลักซ์ และมีที่ครอบหลังคาไฟ				
3. บริเวณที่ล้างภาชนะอุปกรณ์ แสงสว่างฯ อย่างน้อย 300 ลักซ์				
4. ห้องน้ำสุขา แสงสว่างฯ อย่างน้อย 100 ลักซ์				
5. ห้องน้ำบีโภคอาหาร แสงสว่างฯ อย่างน้อย 100 ลักซ์				
6. ห้องส้วม แสงสว่างฯ อย่างน้อย 100 ลักซ์				
รวม				

หมวด 2 อาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปูรุ่ง การหั่นรักษาอาหาร (จำนวน 22 ข้อ)

2.1 อาหารสด อาหารแห้ง และอาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีก (จำนวน 10 ข้อ)

ข้อกำหนดคุณลักษณะ	ผลการตรวจสอบ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่ถูกต้อง ^{ก็จะธรรม}	
1. เมื่อหั่นสด สะอาด ไม่มีสิ่งเน่าเสีย พิรุณลักษณะดีธรรมชาติ				
2. เมื่อหั่นสด เก็บในอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๕ องศาเซลเซียส เก็บในภาชนะสะอาด และวางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
3. เมื่อหั่นสด ผึ้ง แลงและไม่สกปรก มีการล้าง ก่อนนำมาราบุหรือเก็บ				
4. อาหารแห้ง ไม่พบเชื้อรา สีสันป้าป่า ตึงฟลอกปีกอม เก็บในภาชนะสะอาด และวางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
5. อาหารในภาชนะบรรจุที่มีสินิ น้ำหรือยาวย อ.ย. น.อ.ก. หรือเครื่องหมายอื่นที่หน่วยงานราชการรับรอง				
6. อาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีก เก็บในภาชนะที่สะอาด เหมาะสมกับอาหาร และวางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
7. อาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีกที่สามารถปั้นออกก้น การปั้นเป็นตื้น หนาน ถูก ภายนอกที่มีฝาปิด เป็นต้น				
8. อาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีก ที่รักษาข้าวเปลือย หรืออบร้อน ประมาณ ๑๘/๒๔ หัวที่อุณหภูมิสูงกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส				
9. อาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีก ป้ายเลข สลัต ชูชี เป็นต้น เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๕ องศาเซลเซียส				
10. อาหารสด อาหารแห้ง อาหารปูรุ่งสำหรับปรุงร้อนบีบีก เก็บแยกเป็นสิ่งเดียว มีการปักปิด ไม่ว่าจะหนาเท่าไร				
รวม				

2.2 น้ำดื่ม และน้ำใช้ (จำนวน 7 ข้อ)

ข้อกำหนดคุณลักษณะ	ผลการตรวจสอบ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ^{ครบถ้วน}	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่ถูกต้อง ^{ก็จะธรรม}	
น้ำดื่มหรือเครื่องดื่ม ในภาชนะบรรจุปีกสินิที่มีหัวบริการ				
1. ได้มาตรฐาน และมีเลขสำคัญของอาหาร (อ.ย.)				
2. พื้นผิวภาชนะของภาชนะ สะอาด ไม่มีคราบฝังปักปำ เบื้องสูงจากพื้นอย่างน้อย ๑๕ เซนติเมตร				
น้ำดื่มหรือเครื่องดื่ม ที่ไม่ได้บรรจุในภาชนะบรรจุปีกสินิท				
3. ภาชนะบรรจุ สะอาด มีฝาปิด มีกีดกันห้องท้องเดินเข้า หรือ มีอุปกรณ์ที่มีด้านสำหรับตักโดยเฉพาะ				
4. ภาชนะบรรจุ เก็บสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
5. น้ำที่ใช้สำหรับปรุง ประกอบอาหาร หรือเพื่อเตรียม สะอาด ได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานราชการรับรอง				

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจสอบน้ำ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่ถูก กิจกรรม	
น้ำแข็ง				
6. น้ำแข็ง เป็นน้ำแข็งป่า หรือน้ำที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่				
7. ภาชนะบรรจุน้ำแข็ง สะอาด มีสภาพดี				
รวม				

2.3 น้ำแข็ง (จำนวน ๕ ข้อ)

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจสอบน้ำ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่ถูก กิจกรรม	
1. น้ำแข็ง ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เย็น เหต่องหนากย อภ.				
2. น้ำแข็ง เก็บในภาชนะที่สะอาด ไม่มีคราบสกปรก มีฝาปิด				
3. ภาชนะบรรจุน้ำแข็ง วางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๑๕ เซนติเมตร ขาดปากขอบภาชนะสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร บริเวณที่วางภาชนะ ไม่มีน้ำแข็งละลาย หรือวางใกล้ตู้เย็น				
4. ใช้อุปกรณ์ที่สะอาด มีด้าน สำหรับศีบหรือตักน้ำแข็งโดยเฉพาะ				
5. ไม่ใช้อาหารหรือสิ่งของ ไปแข่งร้อนในถังน้ำแข็งสำหรับบริโภค				
รวม				

หมวด ๓ ดุลลักษณะของอาหาร อุปกรณ์ และเครื่องใช้ อื่น ๆ (จำนวน ๑๑ ข้อ)

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจสอบน้ำ			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่ถูก กิจกรรม	
1. ภาชนะ อุปกรณ์ จัดเก็บในที่สะอาด มีการปิดเปิด แห้ง ถูกต้องที่มีฝาปิด เป็นต้น				
2. เม็ด แพ้อาด มีสภาพดี มีการแยกให้รับห่วงเมื่อถึงวันสุก เมื่อถึงวันสุก แยกแพลงเม็ด				
3. เมื่อจ่อปุ่มน้ำ น้ำส้มสายชู นำไปใส่ น้ำจิ้น ให้เป็นภาชนะที่ได้ถอดหัวย่อย แห้ง การเปิดเหลืองขาว และมีฝาปิด/การปิดเปิด				
4. ข้อน ลักษณะเดียวกัน สำหรับอาหารเป็นระยะเป็นก้อน ที่สะอาด ไม่มีคราบสกปรก สูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
5. งาน งาน ผ้า ผ้าห่ม ฯลฯ ที่จัดไว้การอาหารที่เก็บใน ภาชนะที่รักษาแรงที่สะอาด วางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร				
6. ผู้เชื้อ/ผู้ติด/อุปกรณ์ที่เก็บรักษาอาหาร เช่น มีข้าวต้มที่เพิ่งหยอด สะอาด มีสภาพดี มีปาร์เซินท์สภาพเหมาะสมสูงในการเก็บรักษาคุณภาพอาหาร				
7. ผู้อบ/เทาอบ/เทาใบไผ่อบ/อุปกรณ์ประคองพืชอ่อนปุ่นอาหาร ด้วยความร้อนอ่อน ๆ สะอาด มีสภาพดี และไม่ชำรุด				

ข้อกำหนดสุขลักษณะ	ผลการตรวจสอบสำ้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ปรับปรุง	ไม่มี กิจกรรม	
การล้างภาชนะอุปกรณ์				
8. ที่ส้วมรันด้วยภาชนะ ผู้ใช้ที่นั่งป่ายน้อย 60 เซนติเมตร				
9. มีการแยกเดชอาหารออกก่อนการทําความสะอาด และใส่ในภาชนะรองรับ วางสูงจากพื้นอย่างน้อย 30 เซนติเมตร				
10. ล้างภาชนะ ด้วยสารทําให้ขาวสะอาด และล้างหัวอย่างสะอาดอย่างน้อย 2 ครั้ง/ตัวตัวไม่ใช่ไข่/ให้เครื่องล้างภาชนะที่ได้มาตรฐาน				
11. มีการซ่าเชือกภาชนะ ภายหลังการทําให้ขาวสะอาด เช่น คาดผลัด/แม่ไนร้อน/แพ้น้ำคลอรีน/เจลเครื่องอบ เป็นต้น				
รวม				

หมวด 4 สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ดูแลและผู้สัมผัสอาหาร (จำนวน 6 ข้อ)

ข้อกำหนดสุขลักษณะ ของผู้ดูแลและผู้สัมผัสอาหาร	ผลการตรวจสอบสำ้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่มี กิจกรรม	
1. มีเสื้อกุ๊กงานการตรวจสอบสภาพใบหน้า ฯ ให้ตรวจสอบได้				
2. ไม่สูบภาพติดเม็ดสีจากการเขียนไปในขณะปฏิบัติงาน				
3. มีizophเป็น หรือหลักฐานผ่านการอบรมตามหลักสูตรสุขาภิบาลฯ หรือหลักฐานการอบรมตามหลักสูตรฯ				
4. แห้งกายสะอาด สวมเสื้อผ้าเรียบร้อยแบบปกติ ไม่ใช่เครื่องแบบ และสวมหมวก หรือเบ้าหมวก หรือวิธีการอื่น ที่สามารถกันสิ่งก่อการปนเปื้อนได้				
5. ใช้อุปกรณ์ในการปืนขึ้นอาหารปะรุงสำหรับพัฒนาภารกิจ				
6. ปีกุญแจที่ติด เส้น ตัดตีบสีน้ำเงินไม่เท่ากันสีน้ำเงินบุหรี่ หรือกระดาษที่ด่า				
รวม				

หมวด 5 การเฝ้าระวังทางสุขागานอาหาร (จำนวน 1 ข้อ)

ข้อกำหนด	ผลการตรวจสอบสำ้า			คำแนะนำ
	ถูกต้อง ครบถ้วน	ต้อง ^{ปรับปรุง}	ไม่มี กิจกรรม	
1. มีการเฝ้าระวังทางสุขागานอาหารโดยยุติธรรมและกิจกรรมการปนเปื้อน โดยพิจารณาแบบที่เรียกว่าอาหาร ภายนอกและมีผู้สัมผัสอาหาร (ก.13) 3 เทือน/ครั้ง				
รวม				

ข้อแนะนำเพิ่มเติม.....

ผู้ตรวจสอบ (ชื่อ-สกุล) : ..... ตำแหน่ง : .....

หน่วยงาน : ..... จังหวัด : .....

เจ้าของสถานที่ปัจจุบัน จำนวน จ้าวหน้าของอาหาร .....

วันที่ตรวจสอบสำ้า .....

แบบฟอร์มการควบคุมความสะอาด ป้องกันภัยอาหารในโรงแครัวร์และพยาบาล
สรุปผลการควบคุมความสะอาด ป้องกันภัยอาหารในโรงแครัวร์และพยาบาล

ประจำเดือนที่ (๑,๒,๓,๔) วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้ตรวจสอบฯ...

CCP	หลักเกณฑ์	การควบคุม	
		ผลการควบคุม/ตัวอย่าง	วิธีการแก้ไขเมื่อเกิดข้อบกพร่อง/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑. อุณหภูมิสูงที่ อาหารพากันเสียตัว	- ตู้เย็นห้องแช่เย็นห้องเย็น ช่องแข็งที่ -๖๕ °C ช่องแข็งเย็นน้ำ ๙๗ °C ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C	.....	.....
๒. มือผู้ป่วย / ค้า ขายอาหาร	- ไม่สวมและใส่ปะยาง - ตัดเล็บสั้น / สังฆภัต - ล้างมือก่อนปะยางอาหารด้วยน้ำ และสบู่	.....	.....
๓. การซักซับสิ่งทราย	- ผู้ซักซับผ่านการล้างเพื่อเช็ด คราบดิน และหันด้านที่อยู่ภายใต้ร้อน	.....	.....
๔. เครื่องมือ ภาชนะ ภาชนะอุปกรณ์	- แยกเครื่องใช้หารสูก/ตีบ และรื้อ บริโภคเพียงพอ - ล้างซ้ำให้สะอาด	.....	.....
๕. น้ำประปา	- ติดตามตรวจสอบให้ถูกต้อง	.....	.....
		.....	.....
		.....	.....
		.....	.....

บังคับและติดตามตรวจสอบการซักซับเครื่องใช้หารสูกน้ำยาและสารประบูรณ์ที่เข้มข้น HACCP
ในกระบวนการผลิตอาหารสำหรับโรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๙๒, ๙๔, ๙๖ และ ๑๐๐

แบบตรวจสอบประศิลป์ภาพตู้เย็น

ประจำเดือน ..... พ.ศ. .... กำหนดทำครั้งต่อไปเมื่อ (ทาง ๗ วัน) .....

ส่วนราชการ	จุดควบคุม วิกฤต	เกณฑ์ที่ดี	รายการผลการ ตรวจสอบ	ผู้ตรวจสอบ
๑ รับที่	ประśิลป์ภาพ ตู้เย็น	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ๕๗ °C - ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C - สารพัชเย็น สะواต ไม่มีคราบไขมัน ก Eisn ๘๖ มีน้ำอับ	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ..... °C - ช่องแข็งเย็นผัก ..... °C - สารพัชเย็น ..... °C - สภาพพื้นที่เย็น -	รับที่ ..... / ..... ลงชื่อ ..... (กรุณาตรวจสอบวันที่มาตรว งหากต้องปรับปรุงต่อไปได้) ลงชื่อตู้เย็นครั้งต่อไป(๒๔)
๒	ประśิลป์ภาพ ตู้เย็น	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ๕๗ °C - ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C - สารพัชเย็น สะواต ไม่มีคราบไขมัน ก Eisn ๘๖ มีน้ำอับ	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ..... °C - ช่องแข็งเย็นผัก ..... °C - สารพัชเย็น ..... °C - สภาพพื้นที่เย็น -	รับที่ ..... / ..... ลงชื่อ ..... (กรุณาตรวจสอบวันที่มาตรว งหากต้องปรับปรุงต่อไป) ลงชื่อตู้เย็นครั้งต่อไป(๒๔)
๓	ประśิลป์ภาพ ตู้เย็น	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ๕๗ °C - ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C - สารพัชเย็น สะواต ไม่มีคราบไขมัน ก Eisn ๘๖ มีน้ำอับ	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ..... °C - ช่องแข็งเย็นผัก ..... °C - สารพัชเย็น ..... °C - สภาพพื้นที่เย็น -	รับที่ ..... / ..... ลงชื่อ ..... (กรุณาตรวจสอบวันที่มาตรว งหากต้องปรับปรุงต่อไป) ลงชื่อตู้เย็นครั้งต่อไป(๒๔)
๔	ประśิลป์ภาพ ตู้เย็น	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ๕๗ °C - ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C - สารพัชเย็น สะواต ไม่มีคราบไขมัน ก Eisn ๘๖ มีน้ำอับ	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ..... °C - ช่องแข็งเย็นผัก ..... °C - สารพัชเย็น ..... °C - สภาพพื้นที่เย็น -	รับที่ ..... / ..... ลงชื่อ ..... (กรุณาตรวจสอบวันที่มาตรว งหากต้องปรับปรุงต่อไป) ลงชื่อตู้เย็นครั้งต่อไป(๒๔)
๕	ประśิลป์ภาพ ตู้เย็น	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ๕๗ °C - ช่องแข็งเย็นผัก ๗-๑๐ °C - สารพัชเย็น สะواต ไม่มีคราบไขมัน ก Eisn ๘๖ มีน้ำอับ	อุณหภูมิ - ช่องแข็งซึ่ง ๕ ๕ °C - ช่องแข็งเย็นหนืด ..... °C - ช่องแข็งเย็นผัก ..... °C - สารพัชเย็น ..... °C - สภาพพื้นที่เย็น -	รับที่ ..... / ..... ลงชื่อ ..... (กรุณาตรวจสอบวันที่มาตรว งหากต้องปรับปรุงต่อไป) ลงชื่อตู้เย็นครั้งต่อไป(๒๔)

ប្រព័ន្ធសាខានិភ័យអ្នកសំនួលទោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ប្រជាជាវុណ្ឌ
ស្នូលើក

(ថ្ងៃការទួរទៅ ៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ និងការចូលរៀបចំពាណិជ្ជកម្ម និងការរៀបចំសំគាល់ស្ថាបន្ទីរ)

កិច្ចកម្មពីពាក្យវ : មាតុនក្នុង			
ខ្លួនក្នុងការ	ខ្លួនក្នុងការ	គ្រប់រឹង	គ្រប់រឹង
ក្រុមសំនួលសាខានិភ័យ / ក្រុមសំនួលការងារ និងក្រុមសំនួលសាខានិភ័យ	ក្រុមអ្នកការងារ និងក្រុមអ្នកការងារ	ចុះបញ្ជី ឈ្មោះ	ចុះបញ្ជី ឈ្មោះ
សម្រាក	សម្រាក	នូវនាមពេញ	នូវនាមពេញ
ក្រុម-សាខា	ក្រុម-សាខា	នូវនាមពេញ	នូវនាមពេញ
៩.			
១០.			
១១.			
១២.			
១៣.			
១៤.			
១៥.			

ចំណាំនាមរបស់ក្រុមសំនួលសាខានិភ័យ និងក្រុមសំនួលការងារ និងក្រុមអ្នកការងារ និងក្រុមអ្នកការងារ HACCP
និងការរៀបចំសំគាល់ស្ថាបន្ទីរ និងការចូលរៀបចំពាណិជ្ជកម្ម និងការរៀបចំស្ថាបន្ទីរ និងការចូលរៀបចំពាណិជ្ជកម្ម និងការប្រជាជាវុណ្ឌ

แบบรายงานคุณภาพมาตรฐานวิเคราะห์

ฉบับ

(รัฐบุรี จุด ๒ : รับอาหาร/ตัด/กัมลีสีแดง จุด ๓ : บรรจุ/ประทัด กับ จุด ๔ : ตักแบ่ง/ตีเร็ฟ จุด ๕ : เท้าบ/ถังภาษาเบร์
ผู้ตรวจสอบ: ผู้ตรวจสอบ)

รายการคุณภาพ วิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน (บันทึกชื่อ/การกรอกหัวประเมินพืช) ผู้มาตรวจ	รายละเอียดรายการได้ติดตาม (บันทึกชื่อ/การกรอกหัวประเมินพืช) ผู้มาพัสดุ	วิธีการฯ
๑. ลักษณะภายนอก (ภายนอก)	- ศีรษะสีเขียวเด่นชัดริมโขลงเป็นรูปสามเหลี่ยม - หลังสีขาวสีเหลืองหรือเหลืองอมเหลือง - บริเวณท้องมีรอยคล้ำสีน้ำเงิน	.....	.....
๒. การล้างผักสด	- คราบสีเขียวหลุดลอกง่าย - ไม่พบคราบสีเขียวสีเข้มมาก ๓๕% ไม่ทึบ - ผักล้างสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อและน้ำยา漂白-คลอรินที่ความเข้มข้น ๗๐๐ ppm นาน ๓๐ นาที - ผักล้างแล้วไม่ใช้สารเคมีใดๆ ในการล้าง	.....	.....
๓. เนื้อดอง/ผักสด	- ไม่เยื่องเยี้ยง/มีร่องสำหรับน้ำ * เนื้อดองสีเขียวเข้ม * ไม่มีสีเหลือง * ผักสดไม่เยื่อง - ใบอย่างล้านเจ็บสะอะคาด/ผึ้งแดง - ไม่ต้องใส่สาหร่ายอุดกันน้ำ	.....	.....
๔.	.....	.....	.....

วิธีการและตัวอย่างของรายการคุณภาพตามมาตรฐาน HACCP
ในการควบคุมคุณภาพอาหารสำหรับโรงแรมอาหาร พ.ศ.๒๕๖๐ หน้า ๙๒, ๙๔, ๙๖ และ ๑๐๐

พนวก ๕
รายการพัสดุของโรงพยาบาลลังเจ้า

๑. รายการเครื่องครัวของโรงพยาบาลลังเจ้า

ลำดับ	เครื่องครัว	ชื่อสินค้า	ยี่ห้อ	จำนวน	หน่วย	ราคา/ หน่วย (บาท)	รวม (บาท)
๑	หม้อหุงข้าว	หม้อหุงข้าว ๕ ลิตร	Sharp	๑	ใบ	2,700.00	2,700.00
๒	ชี้ง	ชี้ง Ø36 ซม.	จระเข้	๑	ชุด	1,500.00	1,500.00
๓	กระทะ	กระทะ Ø16"	-	๓	ใบ	350.00	1,050.00
๔		กระทะ Ø18" ต้มตำ	-	๑	ใบ	450.00	450.00
๕	หม้อต้ม	หม้อต้ม Ø24 ซม.	หัวม้า ลาย	๒	ใบ	850.00	1,700.00
๖		หม้อต้ม 26 ซม.	หัวม้า ลาย	๑	ใบ	950.00	950.00
๗		หม้อ ต้มตำ Ø18 ซม.		๒	ใบ	600.00	1,200.00
๘		หม้อแยก Ø24 ม.	หัวม้า ลาย	๒	ใบ	950.00	1,900.00
๙	อ่างผสม	อ่างผสม Ø3 ซม.	หัวม้า ลาย	๓	ใบ	750.00	2,250.00
๑๐	อ่างอาหาร	อ่างอาหาร Ø35 ซม.	หัวม้า ลาย	๒	ใบ	650.00	1,300.00
๑๑		อ่างอาหาร Ø40 ซม.	หัวม้า ลาย	๒	ใบ	750.00	1,500.00
๑๒	กะละมัง	กะละมัง พลาสติก Ø40 ซม.	-	๒	ใบ	150.00	300.00
๑๓	ถ้วยตวง	ถ้วยตวง (112590)	หัวม้า ลาย	๑	ใบ	350.00	350.00
๑๔	เหยือก	เหยือกสแตน เลส Ø11 ซม.	หัวม้า ลาย	๑	ใบ	600.00	600.00

๑๕	หัพพี	หัพพี ใหญ่ (L)	หัวม้า ลาย	๓	ตัวม	120.00	360.00
๑๖	ตะหลิว	ตะหลิวต้าม คำ	หัวม้า ลาย	๓	ตัวม	190.00	570.00
๑๗	กระบาย	กระบาย ๐๔"	หัวม้า ลาย	๒	ตัวม	120.00	240.00
๑๘	กระazon	กระazon	-	๒	ตัวม	120.00	240.00
๑๙	ช้อน	ช้อนกลาง (L)	หัวม้า ลาย	๓	โผล	50.00	150.00
๒๐		ช้อน+ส้อม	หัวม้า ลาย	๓	โผล	150.00	450.00
๒๑	มีด	มีดสับ 7"	นก นางนวล	๒	เล่ม	380.00	760.00
๒๒		มีดครัวต้ามคำ "6"	-	๔	เล่ม	80.00	320.00
๒๓		มีดครัว "7"	นก นางนวล	๓	เล่ม	140.00	420.00
๒๔		มีดครัว "8"	นก นางนวล	๓	เล่ม	180.00	540.00
๒๕	ที่ลับมีด	ที่ลับมีด	-	๑	ชิ้น	200.00	200.00
๒๖	คีมคีบอาหาร	คีมคีบอาหาร	-	๔	ชิ้น	25.00	100.00
๒๗	ที่ตีไช	ที่ตีไช	ลูกโลก	๑	ตัวม	320.00	320.00

๑. รายการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงพยาบาลวังเจ้า

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย
๑.	รองเท้าคอกลมหน้าเท้า (สีดำ ๒ คู่ สีเทา ๑ คู่)	๓	คู่
๒.	ตะกร้าพลาสติกมีรู ๑๗๗ ซม. (สิน้ำเงิน ๒ ใบ สีแดง ๒ ใบ)	๔	ใบ
๓.	ตะกร้าสแตนเลสมีรู ๑๓๓ ซม.	๑	ใบ
๔.	ถังขยะ ๑๒๕ แบบเท้าเหยียบ สิน้ำเงิน ฝาปิดสีเหลือง	๓	ใบ
๕.	ถังฝาปิด ๑๓๒.๕ สีขาว	๑	ใบ
๖.	รวมตากผ้าลวดอะลูมิเนียม	๑	ชิ้น
๗.	ขวดหัวปืนกด สีใส ขนาด ๕๐๐ มล.	๕	ขวด
๘.	ไม้รีดน้ำ ตัวมยาง	๒	ตัวม

๒. รายการครุภัณฑ์ประกอบอาคารของโรงพยาบาลวังเจ้า

ที่	รายการครุภัณฑ์	วัตถุประสงค์การใช้งาน	จำนวน	หน่วย	ราคา/หน่วย (บาท)
๑.	โต๊ะสแตนเลส ๑ ชั้น	โต๊ะปั่นอาหาร	๑	ตัว	๙,๐๐๐.๐๐
๒.	โต๊ะสแตนเลส ๑ ชั้น เสริมซับไม้	โต๊ะหันเตรียมวัตถุดิบ	๑	ตัว	๙,๕๐๐.๐๐
๓.	โต๊ะสแตนเลส ๒ ชั้น	โต๊ะตรวจรับวัตถุดิบ	๑	ตัว	๑๐,๗๐๐.๐๐
๔.	โต๊ะสแตนเลส ๒ ชั้น	โต๊ะหุงข้าว	๑	ตัว	๑๐,๗๐๐.๐๐
๕.	โต๊ะสแตนเลส ๒ ชั้น	โต๊ะวางภาชนะใช้แล้ว	๑	ตัว	๙,๕๐๐
๖.	โต๊ะสแตนเลส ๒ ชั้น พร้อมชั้นวางบน ๒ ชั้นวางกลาง	โต๊ะวางวัตถุดิบ	๑	ตัว	๒๒,๕๐๐.๐๐
๗.	โต๊ะสแตนเลส ๒ ชั้น พร้อมชั้นวางบน ๒ ชั้นชิดหลัง	โต๊ะจัด\data	๑	ตัว	๒๗,๐๐๐.๐๐
๘.	ชิงค์ ๑ หลุม	อ่างล้างหัวไป	๑	ชุด	๑๒,๐๐๐.๐๐
๙.	ชิงค์ ๑ หลุม พักซ้าย	อ่างล้างหัวไป	๑	ชุด	๑๕,๕๐๐.๐๐
๑๐.	ชิงค์ ๒ หลุม พักซ้าย	อ่างล้างวัตถุดิบ	๑	ชุด	๒๑,๕๐๐.๐๐
๑๑.	ชิงค์ ๓ หลุม	อ่างล้างภาชนะ	๑	ชุด	๒๔,๐๐๐.๐๐
๑๒.	เตาไฟ ๓ หัว พักซ้าย (KB๔)	เตาปรุงอาหาร	๑	ชุด	๓๑,๕๐๐.๐๐
๑๓.	ตู้รีดเข็นอาหารประดูปิด ๒ บาน	เข็นอาหารส่งผู้ป่วย	๑	คัน	ไม่ทราบ
๑๔.	เครื่องซั่งดิจิตอล Tanita	ชั่ววัตถุดิบทำอาหารปั่น	๑	เครื่อง	ไม่ทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

✓

(นายพิจารณ์ สารเสวก)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า